

ምዕራፍ : ፲፪ ።

አሕጽሮተ : ጽሑፍ ።

ውሳኔ : በሰፊው : ተብራርቶ : በብዙ : ቃላት : የተጻፈን : ጽሑፍ : በጥቂት : ቃላት : ሐሳቡን : ሳይለቁ : የሚጻፍበት : ዘዴ : አሕጽሮተ : ጽሑፍ : ይባላል ። ባጭሩም : ማሳጠር : ነው ።

ጥ ቅ መ፡ ።

- ሀ) ለባለ : ጋዜጣ ፤
- ለ) ለተማሪ : በትምህርት : ጊዜ : ማስታወሻ : ለመያዝ ፤
- ሐ) ትልቅ : መጽሐፍ : አንቦ : ፍሬ : ነገሩን : ባጭሩ : ለመያዝ ፤
- መ) ረዥምን : ሐሳብ : ባጭር : ማስታወሻ : ለተቀባይ : ለማስተላለፍ ፤
- ሠ) ንግግር : ለማድረግ : ሲፈለግ : ለማስታወሻ ።

አሠራሩ ።

- ሀ) በደንብ : አንቦ : ጽሑፉን : ተረድቶ፡ደራሲው : ምን፡ሊል፡እንዳሰበ፡ማወቅ፤
- ለ) አርእስት : ለምንባቡ : መስጠት ፤
- ሐ) ሐሳቡን : በገዛ : ቃል : ለመግለጥ : በአእምሮ : መሞከር ፤
- መ) የአንቀጽን : አከፋፈልና : ቅደም : ተከተል : ማስተዋል ፤
- ሠ) ዋና : ዋናውን : ሐሳብ : መጻፍ ፤
- ረ) አስፈላጊው : ነገር : እንዳልቀረ : ማስተዋል ፤
- ሰ) በጥገኛ : ሐረግ : ፪ና : ፫ን : ዐ . ነ . ማጋጠም ፤
- ቀ) ለመግለጫና : ለማጋነኛ : የገቡትን : ቃላትና : ዘይቤዎች : ባጫጭር : ዐረፍተ : ነገር : መጻፍ ፤
- በ) አሳጥር : ሲባል : ቀለላል : ዐ . ነ . እንዳይበተኑ : የቀለሙን : ሠረገላ : መጠበቅ ፤
- ቀ) የአሕጽሮተ : ጽሑፍ : ቃል : የአሳጣሪው : ነው ፤ ግን : ቃሉ : ለኔ : ከሆነ : ብሎ : ከዘሩ : የሌለ : ሐሳብ : የሚገልጥ : ስሜት : ያለው : ቃል፡መጨመር፡ የለበትም ። የዘሩንም : ሐሳብ : በግልጥ : ማስረዳት : አለበት ፤
- በ) በመጀመሪያ : በሢሶ : በኋላ : በሩብ : ለማሳጠር : መሞከር ።
- ተ) በዘሩና : በአሕጽሮቱ : ውስጥ : ያሉትን : ቃላት : ቁጥሮ : ሢሶ : ወይም : ሩብ : መሆናቸውን : ማየት ።

የማስተማሩና : የመማሩ : ዘዴ ።

ተማሪው፡ ወዳቂውንና፡ ተነሹን ፡ ለይቶ ፡ ማንጓለፍ ፡ እስቲለምድ ፡ ድረስ ፡ በመተርክና ፡ በገላጭ ፡ ድርሰት ፡ መጀመር ፡ በጣም ፡ ይጠቅማል ።

ጥሩ ፡ አሳጣሪ፡ለመሆን፡ሕግጋቱን፡አጥንቶ፡የሚከተሉትን፡ምሳሌያት፡አንቦ ፡ ከተረዱ ፡ በኋላ ፡ ከዚህ ፡ መጽሐፍ፡ካሉት ፡ ሌላ፡ብዙ ፡ መልመጃ ፡ መሥራት፡ያስፈልጋል ። የሚከተለውን ፡ ምንባብ ፡ በሢሶ ፡ አሳጥረው ።

ልጄ ፡ ሆይ ! ጌቶች ፡ ፊታውራሪ ፡ የተናገሩት ፡ ነገር ፡ ስኃ ፡ የለውም ፤ ለማር ፡ አሠር ፡ ሰፈፍ ፡ ለወተት ፡ አሬራ ፡ አለው ፤ ይህ ፡ ግን ፡ ሁሉም ፡ ወለላ ፡ ነው ። ነጥሯል ፤ የሚወድቅም ፡ የለው ። እሳቸው ፡ በትሕትና ፡ መናገር ፡ ልማዳቸው ፡ ሆኖ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ የማርማቸው ፡ ሁኔ ፡ አይደለም ፤ እንዲያውም ፡ አንድ ፡ የምጠይቅህ ፡ ጥያቄ ፡ ባይረኝ ፡ ኑሮ ፡ ከእሳቸው ፡ በላይ ፡ ከመናገርና ፡ የማረውን ፡ ነገር ፡ ከማንደፍ ፡ የቆመ፡ዳኛ ፡ ታይቶታል ፡ ማለት ፡ ይሻለኝ ፡ ነበር ። (ሰምና ፡ ወርቅ ፡ ገጽ ፡ ፲፱ ፡ ዓ ም) ፶፩ ፡ ቃላት ።

፩ኛ ፡ ሙከራ ።

ልጄ ! ፊታውራሪ ፡ የተናገሩት ፡ ነገር ፡ ከማር ፡ የነጠረ ፤ ከወተት ፡ የጠራ ፡ ስኃ ፡ የለሽ ፡ ነው ። ትሕትና ፡ ልማዳቸው ፡ በመሆኑ ፡ እንዲህ ፡ አሉ ፡ እንጂ ፡ በጣም ፡ ጥሩ ፡ ስለሆነ ፡ ከእሳቸው ፡ በላይ ፡ ተናግሮ ፡ የማረውን ፡ ከማንደፍ ፡ የቆመ ፡ ዳኛ ፡ ታይቶታል ፡ ብል ፡ ይሻል ፡ ነበር ። ፴፩ ፡ ቃላት ።

ከዚህ ፡ ሙከራ ፡ ሦስት ፡ ጉድለት፡[አለ ፤ ሀ) ፡ በሢሶ ፡ አላጠረም ፡ ለ) ፡ ለሁለተኛው ፡ ተናጋሪ ፡ ምክንያት ፡ የሆነውን ፡ ጥያቄ ፡ ባይኖረኝ ፡ ኑሮ ፡ የሚለውን ፡ የምንባብን፡ ሞና ፡ ሐሳብ ፡ ረስቷል ፤ ሐ) ብዙ ፡ የማያስፈልጉ፡ቃላት ፡ ሳይወጡ ፡ ቀርተዋል።ስለዚህ ፡ እንደሚከተለው ፡ ማሻሻል ፡ ያስፈልጋል ።

፪ኛ ፡ ሙከራ ።

ልጄ ! ፊታውራሪ ፡ ትሕትና ፡ ልማዳቸው ፡ በመሆኑ ፡ እንዲህ ፡ አሉ ፡ እንጂ ፡ የተናገሩት ፡ ከማርና ፡ ከወተት ፡ የጠራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጥያቄ ፡ ባይኖረኝ ፡ ከእሳቸው ፡ በላይ ፡ ተናግሮ ፡ የማረውን ፡ ከማንደፍ ፡ የቆመ ፡ ዳኛ ፡ ታይቶታል ፡ ብዬ ፡ [በቀመጥ ፡ ይሻል ፡ ነበር ። ፳፯ ፡ ቃላት ።

ከተፈለገው ፡ ግብ ፡ አልደረስም ፡ እንጂ ፡ ይህ ፡ ሙከራ ፡ የጽሑፉን ፡ ሐሳብ ፡ በመላ ፡ በመግለጽና ፡ በማጠር ፡ ከፊተኛው ፡ በጣም ፡ ይሻላል ።

፫ኛ ፡ መከራ ።

ልጄ ! ፊታውራሪ ፡ ትሑት ፡ በመሆናቸው ፡ እንዲህ ፡ ይበሉ ፡ እንጂ ፡ የተናገሩት ፡ ግን ፡ ከማርና ፡ ከወተት ፡ የጠራ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጥያቄ ፡ ባይኖረኝ ፡ ያማመሩትን ፡ ከማንደፍ ፡ ጥሩ ፡ ነው ፡ ተስማምቻለሁ ፡ ብል ፡ ይሻል ፡ ነበር ። ፳፫ ፡ ቃላት ።

፬ኛ ፡ መከራ ።

ልጄ ! ምንም ፡ ትሑት ፡ ፊታውራሪ ፡ እንዲህ ፡ ቢሉም ፡ ጥያቄ ፡ ባይኖረኝ ፡ ከማርና ፡ ከወተት ፡ አጣፍጠው ፡ የተናገሩትን ፡ ከማንደፍ ፡ መልካም ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ ብስማማ ፡ ይሻል ፡ ነበር ። ፲፱ ፡ ቃላት ።

፭ኛ ፡ መከራ ።

ልጄ ! ፊታውራሪ ፡ ለትሕትና ፡ እንዲህ ፡ ቢሉም ፡ የምጠይቅህ ፡ ባይኖረኝ ፡ ከማርና ፡ ከወተት ፡ ያጣፈጠውን ፡ ነገር ፡ ከማንደፍ ፡ መልካም ፡ ነው ፡ ብዬ ፡ ብስማማ ፡ ይሻል ፡ ነበር ። ፲፰ ፡ ቃላት ።

፮ኛ ፡ መከራ ።

ልጄ ! የምጠይቅህ ፡ ባይኖረኝ ፡ ፊታውራሪ ፡ ለትሕትና ፡ እንዲህ ፡ ቢሉም ፡ ከማርና ፡ ከወተት ፡ ያጣፈጠውን ፡ ከማበላሸት ፡ መልካም ፡ ብሎ ፡ መስማማት ፡ ይሻለኝ ፡ ነበር ። ፲፯ ፡ ቃላት ።

አንድ ፡ ፈሪ ፡ ሐኪምና ፡ አንድ ፡ ቊስለኛ ።

በፈረንጅ ፡ አገር ፡ ሐኪም ፡ የሚናገረው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ሰሚ ፡ ታቦት ፡ ይታመናል ። የሐኪሙ ፡ ሥራ ፡ ሰው ፡ በታመመ ፡ ጊዜ ፡ እየቤቱ ፡ እየሄደ ፡ ለሕሙም ፡ መድኃኒት ፡ መስጠት ፡ ብቻም ፡ [አይደል ፤ የሞተውንም ፡ እሱ ፡ ዐይቶ ፡ መሞቱን ፡ አስረግጦ ፡ ውሰዱና ፡ ቅበሩ ፡ ታላለ ፡ ሙት ፡ አይቀበርም ። ይኸው ፡ ሥራት ፡ ባገር ፡ ቤትና ፡ በከተማ ፡ ብቻም ፡ አይደለ ፤ ከጦርነትም ፡ ላይ ፡ ያው ፡ ባለመድኃኒቱ ፡ እየዞረ ፡ ለቊስለኛው ፡ ቶሎ ፡ መድኃኒት ፡ ያደርጋል ፤ የሞተ ፡ የሞተውንም ፡ እያየ ፡ ቅበሩ ፡ እያለ ፡ ያስቀብራል ።

እንደዚሁ ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ተጠነርት ፡ መካከል ፡ ሐኪሙ ፡ ወዲህና ፡ ወዲያ ፡ እየዞረ ፡ የቄሰለና ፡ የሞተውን ፡ ሲገብኝ ፡ ታንድ ፡ ቦታ ፡ ብዙ ፡ ቊስለኛና ፡ ብዙ ፡ ሬሳ ፡ አንድነት ፡ ተነባብሮ ፡ ወድቆ ፡ ዐየ ። የሞተ ፡ የሞተውን ፡ ግን ፡ ተደክመ ፡ ተደክመው ፡

ቊስለኛ ፡ አስተውሎ ፡ ለመለየት ፡ ለዚያው ፡ ሐኪም ፡ አልሆነለትም ፤ ብቻ ፡ በዚያው ፡ እርሱ ፡ ባለበት ፡ ወገን ፡ ተኩስ ፡ ለተኩስ ፡ እየተጋጋመ ፡ በጆሮ ፡ ጥላው ፡ ያረር ፡ ብዛት ፡ ፊው ፡ ፊው ፡ እያለ ፡ ሲራወጥበት ፡ ጊዜ ፡ ነፍሱ ፡ ብንን ፡ ብንን ፡ እያለችበት ፡ እንኳን ፡ ለቊስለኛ ፡ መድኃኒት ፡ ያደርገና ፡ የሞተውን ፡ ዐይቶ ፡ ለይቶ ፡ ያስረግጥ ፡ ለራሱም ፡ መውጫው ፡ ቸገረው ።

በዚህን ፡ ጊዜ ፡ መውጫውን ፡ አሰበና ፡ አንዳንድ ፡ ብሎ ፡ ሳይይ ፡ ተቻክሎና ፡ ተዚህ ፡ ወዲህ ፡ ከዚያ ፡ በመለስ ፡ ያለውን ፡ ሰው ፡ ሙቷልና ፡ ቅበሩ ፡ ብሎ ፡ አዝዞ ፡ አልፎ ፡ ሄደ ።

በሱ ፡ እግር ፡ የሚከተሉት ፡ ፊሳ ፡ ቀባሪዎች ፡ እንደ ፡ ታዘዙ ፡ በችኩላ ፡ ከዚያ ፡ የነበረውን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ አንዱን ፡ ባንዱ ፡ ሳይ ፡ እያረባረቡ ፡ ሲቀብሩ ፡ ተፈሳው ፡ መካከል ፡ አንድ ፡ ክፉኛ ፡ ቁስሎ ፡ ተሞት ፡ አፋፍ ፡ የደረሰ ፡ ወታደር ፡ ነበረ ። ይኸው ፡ ቊስለኛ ፡ ታሁን ፡ አሁን ፡ ተፈሳው ፡ ለይተው ፡ ያነሡኝና ፡ ይደግፉኛል ፡ ውኃ ፡ ያጠጡኛል ፡ ሲል ፡ ሁሉም ፡ ቀረና ፡ ተፈሳው ፡ ሁሉ ፡ አንድነት ፡ ያበላልቀው ፡ ሊቀብሩት ፡ ሲያንከባልሉትና ፡ ተፈሳው ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ ሲጨፈላልቁት ፡ ዐየ ። በዚህ ፡ ተደናገጠና ፡ በዚያች ፡ በተዳከመች ፡ ድምጡ ፡ ቀስ ፡ ብሎ ፡ እረ ! ገና ! አልሞትሁምና ፡ ተዉኝ ፡ አትቅበሩኝ ፡ አለ ። ተቀባሪዎቹ ፡ አንዱ ፡ ይኸን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ ተቁጣና ፡ እሻ ፡ ዝም ፡ በል ! ሐኪሙ ፡ ሙተሃል ፡ ብሏል ፡ ተሐኪሙ ፡ አንተ ፡ ዐወቅህና ፡ ነው ፡ የምትዳቀቅ ፡ አለና ፡ ጨምሮ ፡ ቀበረው ፡ ይላሉ ። (አፈ ፡ ገብረ ፡ ኢየሱስ ።)

፩ኛ ፡ ሙከራ ።

ሐኪምና ፡ ቊስለኛ ፤ ያጠረው ፡ ጽሑፍ ።

በፈረንጅ ፡ ሀገር ፡ ሐኪም ፡ እንደሰሚ ፡ ታቦት ፡ ስለሚታመን ፡ ሰው ፡ ሲታመም ፡ በእየቤቱ ፡ እየሄደ ፡ መድኃኒት ፡ መስጠትና ፡ ሲሞትም ፡ ማረጋገጥ ፡ ሥራው ፡ በመሆኑ ፡ ያለ ፡ ፈቃዱ ፡ ሰው ፡ አይቀበርም ። በዚህ ፡ ሥርዐት ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በጦርነትም ፡ የቁሰለውን ፡ ያክማል፤ የሞተውን ፡ ያስቀብራል ።

በዚህ ፡ መሠረት ፡ አንድ ፡ ሐኪም ፡ ከተፋፋመ ፡ ጦር ፡ መካከል ፡ ቊስለኛውን ፡ ሊፈውስ ፡ ገብቶ ፡ በጆሮ ፡ ጥላው ፡ አረር ፡ ፊው ፡ ፊው ፡ ሲልበት ፡ ጊዜ ፡ ፈርቶ ፡ የደከመውን ፡ ከሞተው ፡ ሳይለይ ፡ የራሱን ፡ መውጫ ፡ አስቦ ፡ በችኩላ ፡ ከዚያ ፡ በዳር ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ሙቷልና ፡ ቅበሩት ፡ ብሎ ፡ ተከታዮቹን ፡ አዘዘ ። እነሱም ፡ እንደታዘዙት ፡ እያነባበሩ ፡ ሲቀብሩ ፡ አንድ ፡ የደከመ ፡ ቊስለኛ ፡ አንሥተውኝ ፡ ውኃ ፡ ይሰጡኛል ፡ ያክሙኛል ፡ ሲል ፡ ከፊሳው ፡ ጋራ ፡ ሊቀብሩት ፡ ሲጨፈላልቁት ፡ ጊዜ ፡ እረ ! ገና ! አልሞትሁም ፡ አትቅበሩኝ ፡ አለ ።

ከቀባሪዎች ፡ አንዱ ፡ ይህን ፡ ሲሰማ ፡ ተናዶ ፡ እሻ ፡ ዝም ፡ በል ፡ ከሐኪም ፡ ዐውቀህ ፡ ነው ፡ የምትንደላቀቅ ፡ ብሎ ፡ ቀበረው ፡ ይባላል ። ፻፩ ፡ ቃላት ።

ይህ ፡ መከራ ፡ ምንም ፡ በጠቅላላ ፡ የዘሩን ፡ ሐሳብ ፡ በይዝም ፡ ከምንባቡ ፡ ሢሶ ስለ ፡ በለጠ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ መሻሻል ፡ አለበት ።

፪ኛ ፡ መከራ ፡

በፈረንጅ ፡ ሐኪም ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ በእየቤቱ ፡ እየዞረ ፡ በሽተኛውን ፡ ማከም ፤ የሞተውን ፡ ማረጋገጥ፡ብቻ ፡ ሳይሆን፡በጦርነትም ፡ ቍስለኛውን ፡ ይጠግናል ፤ መቱንም ፡ ካላረጋገጠ ፡ ስለማይቀበር ፡ አንድ ፡ ሐኪም ፡ ከተፋፋመ ፡ ጦር ፡ ግዳጁን ፡ ሊፈጽም ፡ ገብቶ ፡ በጀሮው ፡ ጥይት ፡ ፊው ፡ ብትልበት ፡ ፈራና ፡ ራሱን ፡ ለማዳን ፡ የደከመውን ፡ ከሞተው ፡ ሳይለይ ፡ ከዚህ ፡ በዳር ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ መታልና ፡ ቅበሩት ፡ ብሎ ፡ ቀባሪዎችን ፡ አዘዘ ።

በትእዛዙ ፡ መሠረት ፡ እያነባበሩ ፡ ሲቀብሩ ፡ አንድ ፡ የደከመ ፡ ቍስለኛ ፡ በማከም ፡ ፈንታ ፡ በያጨፋልቁት ፡ እረ፡አልሞትሁም፡አትቅበሩኝ ፡ አለ ፤ ቀባሪውም ፡ ተናደደና ፡ እሻ ! ዝም፡በል ! ከሐኪሙ ፡ አንተ ፡ ዐውቀህ ፡ ነው፤ ብሎ ፡ ቀበረው ፡ ይባላል።

መልመጃ ፡ ፵ ።

የሚከተሉትን ፡ ምንባባት ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ እንዳየኸው ፡ በሢሶ ፡ አሳጥር ።

ወዳጅነት ፡ ከትክክልነት ። ዝሆን ፡ ከጭንተል ፡ ጋራ ፡ አይውልም ።

ሁለት ፡ በፍቅር ፡ ተጠምደው ፡ በድኅነት ፡ ያደጉ ፡ ባልንጀራዎች ፡ ተማረው ፡ ያለቻቸውን ፡ ገንዘብ ፡ አንድነት ፡ አደባልቀው ፡ ትንሽ ፡ ቦታ ፡ ገዙና ፡ የጋራ ፡ ቤት ፡ ሠሩ ። ከዚያው ፡ ቤት ፡ ሁለቱም ፡ አንድነት ፡ እየተደጋገፉ ፡ ሰምና ፡ ፈትል ፡ ሁነው ፡ ተስማምተው ፡ አንዱን ፡ አንዱ ፡ ሳይገቡንጥ ፡ ይኖሩ ፡ ጀመረ ። ተፍቅራቸው ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ ምሽት ፡ እንኳ ፡ ያገባነ ፡ እንደሆን ፡ ልብ ፡ ለልብ ፡ ተመሸካከር ፡ እንደርሳለን ፡ ብለው ፡ ምሽት ፡ አናገባም ፡ ብለው ፡ ተውት ። ከዚያቸው ፡ ቦታቸው ፡ እንዳቅማቸው ፡ ጎመኑን ፡ ዱባውን ፡ ድንቹን ፡ ውሸሹን ፡ ቡያውን ፡ ሲሳዩን ፡ እንሰቱን ፡ እየዘራሩ ፡ እየተካከሉ ፡ በጭሞታ ፡ ሲኖሩ ፡ ከነዚያው ፡ አንዱ ፡ አንድ ፡ ሀብታም ፡ አገቡ ፡ ገንዘቡን ፡ አውርሶት ፡ ሞተና ፡ የወረሰውን ፡ ሁሉ ፡ ገንዘብ ፡ አምጥቶ ፡ ተዚያ ፡ ተጋራ ፡ ቤቱ ፡ ጎደጎደ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ድሮ ፡ እሱ ፡ ከበረና ፡ የድኅነት ፡ ባልንጀራውን ፡ ቸል ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ መናቅም፤ ይለው ፡ ጀመር ። ጥቂት ፡ ቈይቶ ፡ የጥንቱ ፡ ፍቅራቸው ፡ መቀዝቀዝም ፡ ብቻ ፡ አይደል ፡ ጭራሹን ፡ ተደመሰሰ ። በዚህም ፡ ብቻ ፡ አልቀረ፤ ያ ፡ አዲስ ፡ ሀብታም ፡ ጭራሹን ፡ ግፍ ፡ ሊሠራበት ፡ አስቦ ፡ በድኅነታቸው ፡ አንድ ፡ የጋራ ፡ አህያ ፡ ቢኖራቸው ፡ አርደን ፡ እንካፈለው ፡ አለ ። ያ ፡ ደኃው ፡ ግን ፡ እንዴት ፡ ያገለገለንን፤ አህያ ፡ እንዳይበላ ፡ ስናውቅ ፡ እናርደዋለን ፤ ወይ ፡ ዋጋውን ፡ አግባልኝና ፡ አህያውን ፡ ውሰድ ፡ ወይ ፡ ዋጋውን ፡ አግብቼልህ ፡ እኔ ፡ እወስደዋለሁ ፡ አለ ።

ያ ፡ ግን ፡ አሻፈረኝ ፡ እኔ ፡ የምፈልገው ፡ አርደን ፡ እየፈንታችን ፡ ለመሠናጠቅ ፡ ነው ፡ አለ ። ይሄኛው ፡ ግን ፡ አንተ ፡ ጨክነህ ፡ ብታርድ ፡ እኔ ፡ የርዥስ ፡ ሥጋ ፡ ስቀራመት ፡ አልገኝምና ፡ ሁሉንም ፡ ውሰደው ፡ አለ ። ያም ፡ ዕጣዬን እንጂ ፡ ያንተን ፡ ዕጣ ፡ አልፈልግም ፡ እንረድ ፡ አለ ። ይኸም ፡ አላርድም ፡ አለና ፡ በዚህ ፡ ተካሰው ፡ ወደዳኛ ፡ ሂደው ፡ ነገሩ ። ዳኛ ፡ ነገሩን ፡ ሰምቶ ፡ ባላጋራህ ፡ እንቢ ፡ ታለ ፡ ምን ፡ ይደረጋል፤ በግድ ፡ አርዳችሁ ፡ እየፈንታችሁ ፡ በጣ ፡ ተካፈሉ ፡ ብሎ ፡ ፈረደ ። ያም ፡ ድኻ ፡ አዝኖ ፡ ተክዞ ፡ በግድ ፡ ሁለቱም ፡ አርደው ፡ ተካፍለው ፡ የጣውን ፡ ተውድማ ፡ ጣለ ።

እሱም ፡ በዚህ ፡ ንዴት ፡ ቁሙን ፡ ለመወጣት ፡ አሰበና ፡ ማልዶ ፡ ተነሥቶ ፡ ያን ፡ የጋራ ፡ ቤት ፡ እኩሌታውን ፡ የተገባኝ ፡ ነውና ፡ አቃጥቼ ፡ ዳጉሣ ፡ እዘራለሁ ፡ አለና ፡ እሳቱን ፡ በጭድ ፡ (ገለባ) ፡ ይዞ ፡ ሊያቃጥል ፡ ቀረበ ። በዚህ ፡ ተካሰው ፡ ቢሄዱ ፡ ዳኛው ፡ የትላንትናው ፡ ፍርድ ፡ ፍርዴ ፡ ነው ፡ እሱ ፡ የጣዬን ፡ እህል ፡ እዘራለሁ ፡ ታለ፡በገዛ ፡ ገንዘብ ፡ መከልከል ፡ አይሆንልኝም ፡ አለ ። ተዚህ ፡ ፍርድ ፡ በኋላ ፡ ያ ፡ የተበደለ ፡ ሰው ፡ ቶሎ ፡ ሲሮጥ፡ሂዶ ፡ የጋራ፡ቤቱን ፡ በሳት፡ለኩሰው፡ያንም፡የተወረሰ ፡ ከብት ፡ እንደ፡ተጐደጐደ፡ እሳት ፡ አከመተው ። ያም ፡ የጥቂት ፡ ቀን ፡ ሀብታም ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ከድኅነቱ ፡ ገባ ።

አፈ ፡ ወርቅ ፡ ገ. አ.

መልመጃ ፡ ፵፩ ።

ቤታችን ።

ቤታችን ፡ የሚል ፡ ቃል፡እንደ ፡ ቅኔ ፡ ሁኖ ፡ ደስ ፡ ያሰኛል።ልባችንን ፡ የሚነካ፡ እንደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ደወልና ፡ እንደ ፡ ሠርግ ፡ እልልታ ፡ ይመስላል ። ቤታችን ፡ በሰንበሌጥ ፡ የተከደነ ፡ የተዋረደ ፡ ጐጆ ፡ ቢሆንም ፡ ቤታችን ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከሌላ ፡ ቤት ፡ ሁሉ ፡ ይልቅ ፡ እንወደዋለን ። ከተሸለመው ፡ ካማረ ፡ ከንጉሥ ፡ ቤት ፡ ክዳን ፡ ይልቅ ፡ የሚበልጥ ፡ ሆኖ ፡ ይታየናል ። ከሥራችን ፡ ደክመን ፡ የምናርፍበት ፡ ቦታ ፡ እንደ ፡ ገዛ ፡ ቤታችን ፡ የሚመስል ፡ ቤት ፡ የለም ። ውሎ ፡ ውሎ ፡ ከቤት ፡ ኑሮ ፡ ኑሮ ፡ ከመሬት ።

እንስሶች ፡ እንኳ ፡ ሳይቀሩ ፡ ማደሪያቸውኝ ፡ ይወዳሉ ። ወፉ ፡ በዛፉ ፡ ቅርንጫፍ ፡ ያውተፈተፈውን ፡ ጐጆ ፡ ይወዳል ። ቀበሮውም ፡ ጉድጓዱ ፡ ከሁሉ ፡ ይልቅ ፡ የተመቸ ፡ ይመስለዋል ። በወና ፡ የምትኖር ፡ ጉጉት ፡ ከሁሉ ፡ ይልቅ ፡ የተመረጠ ፡ ስፍራ ፡ እዳገኘች ፡ ይመስላታል። በሜዳ ፡ የዋለ ፡ መንጋ ፡ ሲመሸ፤ በደስታ ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ ይመለሳል ። በቅሎ ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ ስትመለስ ፡ በአንቂድ ፡ ትገሠግሣለች ፡ እንጂ ፡ በአለንጋ ፡ ልታሠግራት ፡ አያስፈልግም ።

እኛ ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ አገር ፡ ደርሰን ፡ ስንመለስ ፡ ገሥግሠን ፡ እንራመዳለን።ከመንገዶች ፡ ሁሉ ፡ ይልቅ ፡ የምንወደው ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ የሚወስደንን ፡ መንገድ ፡ ነው ። በሌላ ፡ ሰው ፡ ቤት ፡ ከሚንበለበል ፡ እሳት ፡ ከቤቱ ፡ ቡልቅ ፡ ብሎ ፡ የሚወጣው ፡ ጢስ ፡ ደስ ፡

ይለኛል ፡ ቤተ ፡ ሰዎች ፡ ከሥራቸው ፡ ተመልሰው ፡ በእሳቱ ፡ አጠገብ ፡ ዠርትም ፡ ብለው ፡ እየሞቁ ፡ ሲጫወቱና ፡ ሲያፋችሉ ፡ ሲያመሹ ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ምቹትና ፡ ደስታ ፡ ነው ፡ የቀኑን ፡ ድካምና ፡ ለገቻ ፡ ይረሳሉ ፡ በሩ ፡ ተዘግቷል ፤ የዓለም ፡ ሁከት ፡ አይደርስባቸውም ፤ ከጠላቶቻቸው ፡ ተለይተው ፡ በሰላም ፡ ያመኛሉ ።

ከጎረቤቶቹ ፡ ጥበስ ፡ ይልቅ ፡ በገዛ ፡ ቤቱ ፡ የቀረበልኝ ፡ ሽሮ ፡ ይጣፍጠኛል ፤ ጠላዬ ፡ ከደረቁ ፡ ከጎረቤቱ ፡ ጠጅ ፡ ይበልጣል ፡ በቤታችን ፡ ያለ ፡ አበባ ፡ ከሌላ፡አበባ፡ ሁሉ ፡ ይልቅ ፡ የሚያምርር ፡ መዓዛ ፡ የሚሰጥ ፡ ነው ። በወዳጆች ፡ ቤት ፡ ገብተን ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ መልካም ፡ አድርገው ፡ ቢያስተናግዱን ፡ በገዛ ፡ ቤታችን ፡ መኖርና ፡ መብላት ፡ ይሻላል ። ከእንግዶች ፡ ይልቅ ፡ ቤተ ፡ ሰዎቻችን ፡ ያለብንን ፡ ጎደሎንት ፡ ዐውቀው ፡ ይታገሡናል ።

አውራ ፡ ዶሮ ፡ ሁሉ ፡ እያንዳንዱ ፡ በየፍጉ ፡ ክምር ፡ ላይ ፡ ቁሞ ፡ ይጮኻል ። ውሻ ፡ በቤቱ ፡ ሳለ ፡ እንደ ፡ አንበሳ ፡ ይመስላል ። የፍግ ፡ ጠራጊ ፡ በቤቱ፡ጊታ ፡ ነው ።

ብዙዎቹ ፡ ወንዶች ፡ የገዛ ፡ ቤታቸውን ፡ ቸል ፡ ብለው ፡ ያዩታል ። የቀኑ ፡ ሥራ ፡ ሲጨረስ ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ መጥተው ፡ በርኅሳቸውን ፡ ለብስው ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ ቤት ፡ ይሮጣሉ ። ውሻ ፡ እንኳ ፡ ቡችሎቿን ፡ ጥላ ፡ አጋልጣ ፡ አትሄድም ። እሊያ ፡ ከእንስሳ ፡ የሚብሱ ፡ ሰዎች ፡ ቤታቸውን ፡ ትተው ፡ ሱልል ፡ የሚሉና ፡ የሚወሳሉቱ ፡ ምን ፡ ይፈልጋሉ ፤ ከምሽትና ፡ ከልጆች ፡ ይልቅ ፡ ማንንም ፡ ቦልባላ ፡ የሚወዱ ፡ ይመስላል ። ልጆቻቸው ፡ አባት ፡ እንደ ፡ ሌላቸው ፡ እንደ ፡ መበለት ፡ ልጆች ፡ ይሆናሉ ።

ብዙች ፡ ሰዎች ፡ በገበያ ፡ ባሉ ፡ በመጠጥ ፡ ቤቶች ፡ ተቀምጠው ፡ እየሰረገቡና ፡ እየሰመጠጡ ፡ ሰክረው ፡ ሲቀባጅሩ፡ይውሉና ፡ ያመኛሉ ። ምሽትና ፡ ልጆች ፡ እየናፈቁ ፡ በቤት ፡ ሲጠብቁ ፡ እሊህ ፡ ተልካሾች ፡ ነፍላሎች ፡ ፈታቸው ፡ እየፋሙ ፡ እየተንባላኩ ፡ ከክፎች ፡ ባልንጀሮች ፡ ጋራ ፡ ጊዜያቸውን ፡ በከንቱ ፡ አጥፍተው ፡ ገንዘባቸውን ፡ ያባክናሉ ። በቁማር ፡ ሰይጣን ፡ ተማርከው ፡ ገንዘባቸውን ፡ የሚበታትኑ ፡ ቀላሎች ፡ አሉ ። ለቤተ ፡ ሰዎቻቸው ፡ መስጠት ፡ ይገባ፡የነበረውን ፡ ገንዘብ ፡ በስካርና ፡ በዋዛ ፡ በፈዛዛ ፡ ያዘረከርካሉ ። እየበዙ ፡ የሚሄዱ ፡ መሸታ ፡ ቤቶች ፡ ለሕዝብ ፡ ጉዳትና ፡ መርገም ፡ ናቸው ። ጎብዛዝት ፡ በዚያ ፡ ተጠልፈው ፡ ይወድቃሉ ። ሰዎች ፡ ሰክረው ፡ በጥቂት ፡ ምክንያት ፡ ይጣላሉና ፡ ይፈነካከታሉ ። አእምሮቸው ፡ ሲጠፋባቸው ፡ የሚያደርጉትን ፡ አያውቁምና ፡ ይረክሳሉ ። መድኃኒት ፡ በማይገኝለት ፡ በክፉ ፡ በሽታ ፡ ይቈራመዳሉ ፤ ቤታቸው ፡ ይወድማል ። አሌ ፡ አርክሶን ።

መልመጃ ፡ ፵፪ ።

ሴቶች ፡ ሰላምና ፡ ደስታን ፡ በቤታቸው ፡ ሊያቆሙና ፡ ሊያሳድሩ ፡ ይገባቸዋል ። ባልዋን፡አለንጋ ፡ በሚመስል ፡ መላስዋ ፡ ከቤት ፡ የምታባርር ፡ ሴት ፡ አንደርቢ ፡ ናት ። አንድ ፡ ሰው ፡ ሚሽቱን ፡ አለንጋሽን ፡ ዕጠፊ ፡ አላት ። እንዲህ ፡ ያለ ፡ አለንጋ ፡ የሚመ

ስል : መላስ : ዕለት : ዕለት : የሚቈነድድህ : እንደ : ሆነ : እጅግ : የሚያሰለችና : የሚያዘበዝብ : ነገር : ነው ። እግዚአብሔር : ለሰዎች : ዐሥር : ቀና : መናገር : ሲያካፍላቸው : ሴት : ዘጠኝ : ቀና : ነጥቃ : ሮጦች : ይባላል ። ከተሰፈረላት : ልክ : አልፋ : እምብዛም : ነጥቃ : የወሰደች : አንዳንድ : ጊዜ : ይመስላል ።

ጨቅጭቃ : የምትነዛነዝ : ሚስት : ባልዋን : ታሳብዳለች ። ጨቅጭቃ : ሴት : የሚያፈስ : ቤት ። ስለዚህ : ከቤቱ : ሸሽቶ : በመሸታቤት : ገብቶ : ከቀላሎች : ጋራ : እየተምቦላካ : ቢያመሽ : አያስገርምም ። ሚስት : በማክበር : ፈንታ : ነቅፋ : ባልዋን : ብታዋርደው : የዕለት : ዕለት : ትካዜ : የወረሰው : ቤት : ነው ። እንዲህ : ያለችው : የምትጐሽምጥ : ሚስት : መላስዋ : ቢገርብ : ለቤተ : ሰዎች : እንዴት : ያለ : ዕረፍት : በሆነላቸው በመንገድ : እንደ : መላእክት : በቤቱ : ክርስቲያን : እንደ : ቅዱሳን : በገዛ : ቤታቸው : እንደ : ሰይጣናት : ከሚመስሉ : ሴቶች : አምላክ : ይጠብቀን ። በቤትዋ : ቀጋ : በዱር : አልጋ ።

ምዕራፍ ፡ ፲፫ ።ማስፋፋት ።

ባጭሩ ፡ የተነገረውን ፡ ወይም ፡ በጽሑፍ ፡ የቀረበውን ፡ አሙልቶ ፡ አስፋፍቶ ፡ መናገርና ፡ መጻፍ ፡ ማስፋፋት ፡ ይባላል ። እሱም ፡ የአሕጽሮተ ፡ ጽሑፍ ፡ ተቃራኒ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ በቅኔ ፡ በጉባኤ ፡ ቃና ፡ የሚያልቀውን ፡ ምስጢር ፡ አንድ ፡ መወድስ ፡ የሚያስደርገውን ፡ ዘዴ ፡ ይመስላል ። ለዚህም ፡ የሚከተሉትን ፡ ምክሮች ፡ እናቀርባለን ፡

ሀ) በአሕጽሮተ ፡ ጽሑፍ ፡ የሰጠነውን ፡ ምክር ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተመልክቶ ፡ ተቃራኒውን ፡ መሥራት ።

ለ) በዐቢይ ፡ ዐረፍተ ፡ ነገር ፡ የተጠቀለለውን ፡ ሐሳብ ፡ ራስ ፡ ራሱን ፡ እያስቻለ ፡ በንኡስ ፡ ዐ ፡ ነ ፡ መጻፍ ።

ሐ) የተነገረውን ፡ ሳይለቁ ፡ ሐተታና ፡ መግለጫ ፡ ቅጽል ፡ መጨመር ።

አስረጅ ፡ ፩ ፡ ዘሩ ።

የደስታ ፡ ወንድም ፡ ተድላ ፡ የሚባለው ፡ ጓደኛዬ ፡ በፈረስ ፡ ሁኖ ፡ ትላንት ፡ ለሽርሽር ፡ ከሄደበት ፡ ከእናትና ፡ አባቱ ፡ ሀገር ፡ ከባሕር ፡ ዳር ፡ ተመልሶ ፡ መጣ ።

የተስፋፋው ፡

ልጅ ፡ ተድላ ፡ በጣም ፡ ታማኝ ፡ ሐቀኛ ፡ ግብረ ፡ መልካም ፡ አንደበተ ፡ ደግ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጓደኛዬ ፡ ካደረግሁት ፡ ብዙ ፡ ዘመኔ ፡ ነው ።

ደስታ ፡ የሚባል ፡ ጥሩ ፡ ወንድም ፡ አለው ። ፈረስ ፡ ግልቢያ ፡ እጅግ ፡ ይወዳል ። ትላንት ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ በፈረስ ፡ ሁኖ ፡ ለሽርሽርና ፡ በዚያውም ፡ ዘመድ ፡ ለመጠየቅ ፡ ባሕር ፡ ዳር ፡ ወደሚባለው ፡ ሀገሩ ፡ ሂዶ ፡ ነበር ። ይህም ፡ አውራጃ ፡ እናትና ፡ አባቱ ፡ የሚኖሩበት ፡ ነው ። እንሆ ! አሁንም ፡ ከዚያ ፡ ተመልሶ ፡ ነው ፡ የሚመጣው ፤ እሰይ ! እንኳ ! መጣ ።

አስረጅ ፡ ፪ ፡ ዘሩ ።

ሀገረ ፡ ገዢዎችን ፡ በሽተኛ ፡ ከመንገድ ፡ አግኝተው ፡ ወደ ፡ ወጪ ፡ ላኩት ።
የተስፋፋው ፡

ደጉ ፡ ሀገረ ፡ ገዢዎችን ፡ ውዱ ፡ መስፍናችን ፡ ደጃዝማች ፡ ተድላ ፡ በተለመደው ፡ ርኅራኤያቸው ፡ በሰፊው ፡ ችሮታቸው ፡ አንድ ፡ በሽተኛ ፡ ከመንገድ ፡ ዳር ፡ ወድቆ ፡ በሕመም ፡ ሲሠቃይ ፡ አግኝተው ፡ ወዲያውኑ ፡ አስነሥተው ፡ የሚጠጣው ፡ ማርና ፡ ወተት ፡

የሚበላው ፡ እህል ፡ አስጥተው ፡ ስብራት ፡ እንደሁ ፡ ወጌሻ ፡ ሌላም ፡ ደዌ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ መድኃኒት ፡ እንዲፈለግለት ፡ አዝዘውለት ፡ ሄዱ ።

ከዚህ ፡ ላይ ፡ እንዳየነው ፡ ማንኛውንም ፡ አጭር ፡ ነገር ፡ አብራርቶ ፡ ለመናገር ፡ ይቻላል ።

መልመጃ ፡ ፵፫ ።

የሚከተሉትን ፡ አስፋፋ ።

ሀ) አባት ፡ ከልጅነት ፡ እስከ ፡ ዕውቀት ፡ አስቦ ፡ ተከባክቦ ፡ ልጁ ፡ በሸሆናው ፡ እንዲተካ ፡ ሠርቶ ፡ ቀጥቶ ፡ ያሳድጋል ።

ለ) ነጻነት ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡ ለሀገሩ ፡ ሠርቶ ፡ የድካሙን ፡ ዋጋ፡ደመወዝና ፡ ታሪክን ፡ በማትረፉ ፡ ተደስቶ ፡ ይኖራል ።

ሐ) በጋ ፡ ተክረምት ፡ ጭቃውን ፡ ሳይሰለገግ ፡ ፀሐዩን ፡ ሳይመረር ፡ አዝምሮ፡ዓለሙን፡ የሚመግብ ፡ የፍጥረት ፡ አባት ፡ ገበሬ ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፡ ፲፬ ።

ግጥም ፡ ወደ ፡ ስድ ፡ ንባብ ።

በግጥም ፡ የተነገረውን ፡ ሐሳብ ፡ አዳምጦ ፡ የተጻፈውን ፡ ጽሑፍ ፡ አንቦና ፡ ተረድቶ ፡ በስድ ፡ የሚገለጥበት፡ዘዴ ፡ ግጥም ፡ ወደ ፡ ስድ ፡ ንባብ ፡ መመለስ ፡ ይባላል።

ይህን ፡ ጥሩ ፡ አድርጎ ፡ ለመሥራትም ፡ የሚከተሉትን ፡ ምክሮች ፡ መከተል ፡ በጣም ፡ ይጠቅማል ።

ሀ) የአማረኛ ፡ ግጥምና ፡ ቅኔ ፡ ማስተማሪያ ፡ በሚለው ፡ መጽሐፋችን ፡ ምዕራፍ ፡ ፫ ፡ ገጽ ፡ ፲፫ ፡ የገጣሚ ፡ መብት ፡ በሚል ፡ አርአስት ፡ የሰጠናቸውን ፡ የግጥም ፡ ሕግ ጋት ፡ አንቦ ፡ መረዳትና ፡ ለቤት ፡ መምቻ ፡ ለስንኝ ፡ ማቃኛ ፡ ተብለው ፡ የገቡት ፡ ቃላት ፡ ወደ ፡ ስድ ፡ ንባብ ፡ አለመመለሳቸውን ፡ ማስተዋል ፤

ለ) ሥራውን ፡ ከመጀመር ፡ በፊት ፡ የገጣሚውን፡ሐሳብ ፡ መላልሶ ፡ አንቦ ፡ መረዳት ፤

ሐ) ግጥሙ ፡ የተጻፈው ፡ በምን ፡ ዐይነት ፡ የንግግር፡ስልት ፡ (ዝርው ፡ ዘይቤ ፡ ቅኔ) ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ዐይቶ ፡ በዚያው ፡ በስልቱ ፡ መመለስ ፤

መ) ገጣሚው ፡ ለሐሳብ ፡ ማጉያ ፡ የሚያገባቸውን ፡ ቃላት ፡ ለፍሬ ፡ ነገሩ ፡ የማያስፈልጉ ፡ ከሆኑ ፡ መተው ፤

ሠ) የገጣሚውን ፡ ሐሳብ ፡ ካለቀቀ ፡ የፈለጉትን ፡ ቃል ፡ ለማግባት ፡ ይቻላል ፤

ረ) የግጥሙን ፡ ሐሳብ ፡ ወደ ፡ ስድ ፡ ንባብ ፡ መመለስ ፡ እንጂ ፡ ገጣሚው፡ወይም ፡ ደራሲው ፡ ተሳስቷል ፡ ብሎ ፡ መቀነስም ፡ ሆነ ፡ መጨመር ፡ አይቻልም ፤

ሰ) የአገባቡን ፡ ሥርዐት ፡ ፈጽሞ ፡ እንደ ፡ ስድ ፡ ንባብ ፡ ደንብ ፡ ማድረግ ፤

ቀ) አጫጭሩን ፡ ዐ. ኔ. ፍሬ ፡ ነገራቸውን ፡ ለቅሞ ፡ በዐ. ዐ. ኔ. ማጠቃለል ።

አስረጅ ፡ ፩ ።

የትምህርት ፡ ዐዋጅ ፡ በግጥም ።

ስማ ፡ ስማ ፡ መምህር ፡ ከነተማሪህ ፡

የተማሪ ፡ ቤትም ፡ ከነትምህርትህ ፡

ግዕዝ ፡ የማይሰማ ፡ ጥፈት ፡ የማያውቅ ፤

ፊደል ፡ ከማስተማር ፡ ፈጥሞ ፡ ይራቅ ፤

ላስተዋዩ ፡ ሕፃን ፡ ላይናማው ፡ ተማሪ ፡

አያሻውምና ፡ ያይነ ፡ ስውር ፡ መሪ ።

ልጆቹም ፡ ይማሩ ፡ ካይናማ ፡ መምህር ፡

ጥፈትና ፡ ቋንቋ ፡ ከሚያስተባብር ።

ዘር ፡ እንደመሆኑ ፡ የፊደል ፡ ቅንጣት ፡

ጥሩነት ፡ ያሻዋል ፡ በቃል ፡ በጥፈት ።
 አላዋቂ ፡ መምህር ፡ ሲዘራው ፡ በቃል ፡
 ስንዴነቱ ፡ ቀርቶ ፡ ክርዳድ ፡ ይሆናል ።
 ተማሪ ፡ ሳይሆኑ ፡ መምህር ፡ ነኝ ፡ ማለት ፤
 የፊደል ፡ ደመኛ ፡ የቋንቋ ፡ ጠላት ።
 ከውነተኛው ፡ መንገድ ፡ ትምህርትና ፡ ባህል ፡
 ሕፃናትን ፡ ሁሉ ፡ የሚያስተንጉል ፤
 መድኃኒት ፡ የሌለው ፡ ደዌና ፡ ድውይ ፡
 የልጆች ፡ ፈንጣጣ ፡ ወይም ፡ ሾተላይ ።
 ፊደልን ፡ ከመጣፍ ፡ እጁ ፡ የሚዝል ፡
 እንኳን ፡ መምህርና ፡ ተማሪ ፡ አይባል ፤
 ስሙና ፡ ቀለቡም ፡ ላዋቂ ፡ ይሰጥ ፤
 ርሱም ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ትምህርት ፡ ይቀላውጥ ።

ኪዳነ ፡ ወልድ ፡ ክፍሌ ።

በስድ ፡ ንባብ ።

ላስተዋዩ ፡ ሕፃን ፡ ላይናማው ፡ ተማሪ ፡ ያይነ ፡ ስውር ፡ መሪ ፡ አያስፈልገው ፡
 ምና ፡ ጽሕፈት ፡ የማያውቅ ፡ ግዕዝ ፡ የማይሰማ ፡ ፊደል ፡ ከማስተማር ፡ ፈጽሞ ፡ ይራቅ ፡
 የሚለውን ፡ ዐዋጅ ፡ መምህር ፡ ከነተማሪህ ፡ ተማሪ ፡ ቤትም ፡ ከነትምህርትህ ፡ ስማ
 ስማ ። የፊደል ፡ ቅንጣት ፡ ዘር ፡ እንደ ፡ መሆኑ ፡ መጠን ፡ አላዋቂ ፡ መምህር ፡ በቃል ፡ ሲዘ
 ራው ፡ ስንዴነቱ ፡ ቀርቶ ፡ እንክርዳድ ፡ ይሆናልና ፡ ልጆች ፡ ጽሕፈትና ፡ ቋንቋ ፡ ከሚያስ
 ተባብር ፡ ካይናማ ፡ መምህር ፡ ይማሩ ።

ከእውነተኛ ፡ የትምህርትና ፡ የባህል መንገድ ፡ ሕፃናትን ፡ የሚለያይ የልጆች ፡ ፈን
 ጣጣና ፡ ሾተላይ የቋንቋ ፡ ጠላት የፊደል ደመኛ ፡ ሳይማሩ ፡ አስተምራለሁ ፡ ማለት ነው ።

ፊደልን ፡ ከመጽሐፍ ፡ እጁ ፡ የሚሰለች ፡ ሁሉ ፡ እንኳን ፡ መምህርና ፡ ተማሪም ፡
 አይባል ። ስሙና ፡ ቀለቡም ፡ ላዋቂ ፡ ተሰጥቶ ፡ እሱ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ይማር ።

አስረጅ ፡ ፪ ።

የሰው ፡ ችሎታ ፡ መሻሻል ፡ በግጥም ።

የንግግር ፡ ስልቱ ፡ ዘይቤ ፡ ዐይነቱ ፡ አናላ ፡ ነው ።

ባህያ ፡ በበቅሎ ፡ በእግሩ ፡ እየዳከረ ፡
 መንገድ ፡ ባይገፋው ፡ ሰው ፡ ተመራመረ ።
 ፈጥኖ ፡ ለመጋለብ ፡ ሰንጋ ፡ ፈረሰ ፡ ገራ ፤
 ይህም ፡ በያስቸግረው ፡ ባካሉ ፡ እየከራ ፡
 መርከብና ፡ ባቡር ፡ አቶሞቢል ፡ ሠራ ።

አልበቃው ፡ አለና ፡ በምድር ፡ መሽከርከር ፡
 አይሮፕላን ፡ ጭኖ ፡ በረረ ፡ ባየር ።
 ደመናን ፡ አለፈ ፡ ሄደ ፡ ገሠገሠ ፤
 ነፋስ ፡ ተረግጦ ፡ አየር ፡ እያረሰ ።
 ሰው ፡ ቴሌግራም ፡ ሁኖ ፡ ባየር ፡ ይላካል ፡
 ያለምንም ፡ ሽቦ ፡ እንደ ፡ ትንሽ ፡ ቃል ፤
 ሄደ ፡ አፈተለከ ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ አንጐል ፡
የሞት ፡ መድኃኒትም ፡ አሁን ፡ ይሠራል ።

የሰው ፡ ቸሎታ ፡ መሻሻል ፡ በስድ ፡ ንባብ ።

በእግሩ ፡ እየዳከረ ፡ በአህያና ፡ በበቅሎ ፡ ተቀምጦ ፡ እየተጓዘ ፡ መንገድ ፡ ባይገፋው ፡ ሰው ፡ ተመረረና ፡ ፈጥኖ ፡ ለመጋለብ ፡ ሰንጋ ፡ ፈረሰ ፡ ገራ ። ይህም ፡ ባካሉ ፡ ከቦርቶ ፡ እየተንጠራራ ፡ ቢያውከው ፡ መርከብ ፡ ባቡር ፡ አቶመቢል ፡ ሠራ ። ይህን ፡ ሁሉ ፡ አድርጎ ፡ በምድር ፡ መሽከርከሩ ፡ አልበቃው ፡ አለና ፡ አኤሮፕላን ፡ ጭኖ ፡ ነፋስ ፡ ተረግጦ ፡ አየር ፡ እያረሰ ፡ ደመናን ፡ አልፎ ፡ በጠፈር ፡ በረረ ። ከዚህም ፡ በላይ ፡ አሁን ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ ትንሽ ፡ ቃል ፡ ቴሌግራም ፡ ሁኖ ፡ ያለምንም ፡ ሽቦ ፡ ባየር ፡ ይላካል ። የሰው ፡ ልጅ ፡ አንጐል ፡ በጣም ፡ ስለ ፡ ተሻሻለ ፡ የሞት ፡ መድኃኒትም ፡ በቅርቡ ፡ መሥራቱ ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ።

አስረጅ ፡ ፫ ።

ጀግንነት ።

አራት ፡ ሺሕ ፡ ዘመን ፡ በነጻ ፡ ስትኖሪ ፡
 በረቂቅ ፡ ብልጎት ፡ ሠራዊት ፡ ስትመሪ ፤
 ጠላትሽን ፡ በጎይል ፡ ስታደናግሪ ፡
 ተብለሽ ፡ አታውቁም ፡ አንድ ፡ ቀንም ፡ ፈሪ ።
 ጦርሽን ፡ አድርተሽ ፡ ጋሻ ፡ ሰጉደሽ ፡
 ሾተል ፡ አገንድረሽ ፡ ጐራዴ ፡ ታጥቀሽ ፡
 በታኖሽው ፡ ቊጥር ፡ እመ ! ጠላትሽ ።
 ይጨነቅ ፡ ነበረ ፡ በሩቁ ፡ ሲያይሽ ።
 ቢመጣም ፡ ጠንክሮ ፡ አንች ፡ ወዳለሽበት ፡
 ሊወጋሽ ፡ ሊያጠቃሽ ፡ ባለው ፡ ሁሉ ፡ ጉልበት ፡
 አንገቱን ፡ ከልለሽ ፡ በያዝሽው ፡ ጐራዴ ፡
 ትጥዱው ፡ ነበረ ፡ እመ ፡ ያን ፡ ወንበዴ ።

ጋሻሽን : ቢይዘው : ደግሞም : ዓደኛው :
 ጉረሮውን : አንቀሽ : በሰይፍ : ጨፋሽው ።
 አንዱንም : በርግጫ : አንዱንም : በጥፊ :
 ጨፍልቀሽ : ፈጀሽው : አንድም : ቀን : ሳታርፈ ።
 አንደኛው : ሲታረድ : ሌላውም : ሲረገጥ :
 ያየ : ከዳር : ቁሞ : ነበር : ይንቀጠቀጥ ።
 ቈራርጠሽ : በሾተል : ከልለሽ : በሰይፍ :
 ትፈጂው : ነበረ : አንዳችም : ሳይተርፍ ።
 በጨሬሽ : ተላልመሽ : በየቦ : ያረስሽው :
 ቦክቶ : ጭቃ : ሲሆን : ነጻነት : ዘራሽው ።
 አንቺ : ራስሽ : ሠርተሽ : ጦርና : ጋሻን :
 ታስጩንቁው : ነበር : ድሮ : ጠላትሽን ።

በታላቅ : ብልነት : ሠራዊት : መርተሽ : ጠላትሽን : ሁሉ፡እያደናገርሽ : አራት፡
 ሺ : ዘመን : በነጻነት : ስትኖሪ : ፈሪ፡ተብለሽ : አታውቁም።ጋሻ፡ሰጉደሽ : ሾተል : አገን
 ድረሽ : ጎራዴ : ታጥቀሽ : ጦር : አድርተሽ : በታየሽው : ቍጥር : ጠላትሽ : ይጨነቅ፡
 ነበር ። ሊወጋሽ : ሊያጠቃሽ : ወንበዴ : ተጠናክሮ : አንች : ወዳለሽበት : ጨክኖ :
 ቢመጣ : በያዝሽው : ጎራዴ : አንገቱን : ስትከልዩ : ጋሻሽን : ዓደኛው : ቢይዘው :
 ጉረሮውን : አንቀሽ : በሰይፍ : ስትጨሬሽው : ኖርሽ።በርግጫና : በጥፊ : ጨፍልቀሽ፡
 ስትፈጂውና : አንደኛው : ሲታረድ : ሌላውም : ሲረገጥ፡ከዳር : ቁሞ፡ያየ : ተንቀጠቀጠ።
 ከጠላትሽ : አንዱም : ሳይተርፍ : በሾተል : ቈራርጠሽ : በሰይፍ : ከልለሽ : ትፈጂው :
 ነበር ። በሾተል : አንሥተሽ : በሰይፍ : አብስለሽ : ቦክቶ : ጭቃ : ሲሆን : ነጻነት :
 ዘራሽው ። ራስሽ : ጦርና : ጋሻ : ሠርተሽ : ድሮ : ጠላትሽን : ታስጩንቁው : ነበር ።

መልመጃ : ፵፬ ።

በተሰጠው : ሕግ : መሠረት : ወደ : ስድ : ንባብ : መልስ ።
 ሀ) ዕውቀትም : መልሳ : ያሳስበችኝ : ቃል :
 ይኸን : ያገተን : ምክር : ያሁኑን : ይመስላል ።
 የነገርኸኝ : ሁሉ : ደኅና : አርጎ : ገብቶኛል :
 ሁሉንም : ተምሬ : መመርመር : አምሮኛል ።
 እንግዲህ : በትጋት : በርትቼ : እነሣለሁ፤
 መርምሬም : በማየት : ዕውቀትን : እሻለሁ ።
 ክፋት : እኔን : ሊገድል : ያስብ : ይመስለኛል ፤
 በዕውቀትም : የምድን : ራሴም : መስለኛል :
 ቶሎም : እንዳገኛት : ስሜት : ይሰማኛል ። (ል. ራስ : እምሩ)

ለ) መጽሐፉ : ያዝዛል : ባል : አክብሩ : ብሎ : ሴቶችን : በሞላ :
 ሀብታም : ድኃ : ሳይል : ሁሉንም : በጅምላ ፤
 የዘመኔ : ሴት : ግን : ክፉ : ሰው : ቀልቃላ :
 ባል : እየደፈረች : ከእግዚር : ብትጣላ :
 ሴት : ተቀን : ብትሠራ : አፈፍ : ብድግ : ብላ :
 የቤቷ : ደቋና : መቼም : አልተሟላ ።
 ባል : የሻረች : ለታ : ልትሠራ : ዝመት :
 ተለይቷት : ሄደ : ከቤቷ : ረድኤት ።

ደ. መ. ኢ. ።

ሐ) ለአርእስት : ማውጫ : የተሰጡትን : ግጥሞች : ሁሉ : ወደ : ስድ : ንባብ :
 መልስ ።

መ) ከአበባው : ይግዛው : ገጽ : ፵፰ ።

ጊ. ዜ. ።

«ካልተሳፈሩበት : ቶሎ : ተሽቀዳድሞ ፤
 ጊዜ : ታክሲ : አይደለም : አይጠብቅም : ቁም»
 ትንሹም : ትልቁም : ሴትም : ሆነ : ወንዱ ፤
 ምክር : ላካፍላችሁ : አዳምጡኝ : ዘመዱ ።
 እባካችሁ : ሰዎች : ሳትባክን : ደቂቃ :
 ለምንሠራው : ሥራ : መንፈሳችን : ይንቃ ።
 ስንሄድ : ስንቀመጥ : ስንበላም : ስንጠጣ ፤
 ለምንሠራው : ሁሉ : ፕሮግራም : እናውጣ ።
 ጊዜ : እየበረረ : ሳይታጠፍ : ክንፉ ፤
 እኛ : በቁማችን : ምንድን : ነው : እንቅልፋ ፤
 በየመጠጥ : ቤቱ : ባለበት : መዘቃ ፤
 ቀን : በፀሐይ : ብርሃን : ሌሊት : በጨረቃ ፤
 እንደ : መኸር : እህል : ወሪክችን : ስንወቃ ፤
 ጊዜ : አይጠብቀንም : አንድ : እንኳ : ደቂቃ ።
 ዛሬም : ሆነ : ነገ : አምናም : ሆነ : ዱሮ ፤
 ምናምን : ሳይሠሩ : እጅ : እግርን : አጣምሮ ፤
 ትውልድን : በመቀጠር : ነገድ : በመለየት ፤
 የእንቱኔ : ልጅ : ነበርሁ : እያሉ : በይወሩት ፤
 ካልኢቷ : ሳትባክን : አሁን : ካልሠሩበት ፤
 ጊዜ : አንገት : የለውም : አዙሮ : ለማየት ።
 ጊዜ : አቤት : እያለ : ሴኮንዶች : ሲሮጡ ፤
 ከቶ : ለምን : ይሆን : ሥራ : መመረጡ ፤
 ጠንክሮ : ካልሠሩ : ሥራን : አከናውኖ ፤
 ጊዜ : አይወረስም : ዐፅመ : ርስትን : ሁኖ ፤
 ጊዜ : ባንክ : አይገባም : ጥሬ : ገንዘብ : ሁኖ ።

ቁዋም ፡ ተቀምጦም ፡ ጊዜ ፡ ጊዜ ፡ ቢሉ ፤
 ጊዜ ፡ መልሱን ፡ ሲሰጥ ፡ አይሰማም ፡ ቃሉ ።
 እንቅልፍ ፡ ሳያበዛ ፡ ማልዶ ፡ ለተነሣ ፤
 ጊዜ ፡ ገረድ ፡ ሁኖ ፡ ይጋግራል ፡ ምሳ ።
 ሴኮንድ ፡ ያሳለፈ ፡ ከጊዜ ፡ ግብር ፡ ቤት ፤
 ራት ፡ ይቅርና ፡ የለውም ፡ ዳረጎት ። (ጉርሻ) ፤
 እንደዚህ ፡ ሲታወቅ ፡ እንጀራ ፡ መሆኑ ፤
 ከቶ ፡ ለምን ፡ ይሆን ፡ ጊዜ ፡ መባከኑ ፤
 በሥርዐት ፡ ካልገሩት ፡ ጥንቱን ፡ ተከታትሎ ፤
 ጊዜ ፡ ሲያጋጥመው ፡ በጢምባራ ፡ ተክሎ ፡ (በገጽ) ፤
 ጠቅጥቆ ፡ ይሄዳል ፡ እንደ ፡ ክፉ ፡ በቅሎ ።
 ይኸ ፡ ሠጋር ፡ በቅሎ ፡ ጊዜ ፡ የጣላቸው ፤
 ቶሎ ፡ ካልተነሡ ፡ እርካቡን ፡ ጨብጠው ፤
 እስከመጨረሻው ፡ ሐኪምም ፡ የላቸው ።
 ዛሬስ ፡ ለሽርሽር ፡ ወይም ፡ ለመናፈስ ፤
 ጊዜ ፡ በጀት ፡ እንጂ ፡ አይሄድም ፡ ባጋሰስ ።
 ጊዜ ፡ መብረሪያውን ፡ እየለዋወጠ ፤
 እንቅልፋሙን ፡ ሁሉ ፡ ጠቃጥቆት ፡ ሮጠ ።
 ጊዜን ፡ ተከታትለው ፡ አብረው ፡ የበረሩ ፤
 በታሪክ ፡ በሥራ ፡ በሃይማኖት ፡ ከሩ ።
 በጊዜ ፡ ካልሠራን ፡ መልካሙን ፡ ሥራችን ፤
 በጊዜ ፡ ካልገባን ፡ ወደየቤታችን ፤
 ምንም ፡ ጊዜ ፡ ቢሆን ፡ ጊዜ ፡ ነው ፡ አጥፊያችን ፤
 ራሱ ፡ ጊዜ ፡ ነው ፡ ማጀራት ፡ መቻችን ።
 ባናውቀው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባንመረምረው ፤
 ጨቤው ፡ ገንዘባችን ፡ ገዳይ ፡ ጊዜ ፡ ነው ።
 ሥራውን ፡ ዘንግቶ ፡ ጌታው ፡ ከሰከረ ፤
 አረ ! ለምን ፡ ይሆን ፡ ሰዓት ፡ የታሰረ ፤
 ያነሣል ፡ ቢባልም ፡ ጊዜ ፡ የጣለውን ፤
 እጅን ፡ መስጠት ፡ ያሻል ፡ ረዳት ፡ እንዲሆን ፤
 ጊዜ ፡ ሳያስቡት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከከዳ ፤
 እኛ ፡ በእጅ ፡ ካላልነው ፡ አይችልም ፡ ሊረዳ ።
 አያድንም ፡ እያልን ፡ ተፈጥሮን ፡ ተመክሮ ፤
 ሌቱንም ፡ ቀኑንም ፡ ሲጨፍሩ ፡ ኑሮ ፤
 ካለፈ ፡ በኋላ ፡ ቢያበዙት ፡ ሮሮ ፤
 ጊዜ ፡ ጊዜም ፡ የለው ፡ እያየንም ፡ ዙሮ ፤
 ጊዜ ፡ አንገት ፡ የለውም ፡ እያየንም ፡ ዙሮ ።

ምዕራፍ : ፲፭ ።

ስድ : ንባብ : ወደ : ግጥም ።

ግጥም : ወደ : ስድ : ንባብ : መመለስ : ባለፈው : ምዕራፍ : እንዳየነው : የግዴታ : ነው ። ስዱን : ግጥም : ማድረግ : ግን : ለጥቂቶች : ስለሆነ ፤

ሀ) ገጣሚ : ለመሆን : የሚሻ : ሰው : ከሁሉ : አስቀድሞ : ባንድ : ሆሄ : የሚደርሱትን : ቃላት : በእየወገናቸው : ባጭር : ጊዜ : መሰብሰብ : መልመድ : አለበት ።

እሱም : እንደሚከተለው : ነው ፤

በት : የሚደርሱ :

በላ : የሚደርሱ ።

እሳት : ልማት :

መላ : ሻንቅላ :

ቤት : ጥፋት :

ሞላ : ሠረገላ :

እናት : ልደት :

ሰላ : ዞላ :

አባት : ሞት :

ላላ : ነጠላ :

እኅት : ክብረት :

ባላ : ጠላ :

አጎት : እብደት :

ሰቀላ : ሰንካላ :

አክስት : ዓመት :

መሐላ : ቈላ :

ምራት : ሌሊት :

ሾላ : ዘንጣላ :

ማት : መዓልት :

ወደላ : ተላ :

ምሕረት : ዕለት :

ቀላ : አተላ :

ትዕግሥት : ጥምቀት :

ጋላ : አንቡላ :

መንግሥት :

ባቄላ : ወዘተ . ።

ባሥር : ደቂቃ : ውስጥ : መድረሻ : ቀለማቸው : ወይም : ሆሄያቸው : የሚገጥም : ፩ : ጥንድ : ቃላት : የሚያመጣ : ሁሉ : ከተማረ : ጥሩ : ገጣሚ : ይሆናል ።

ለትምህቱም : መሠረቶቹ : የሚከተሉት : ናቸው ፤

ለ) ለግጥም : ዜማና : ለቤት : መምቻ : እየተባሉ : የሚገቡት : ቃላት : በስድ : ንባብ : አለመጻፋቸውን : ማስተዋል ፤

ሐ) የአማረኛ : ግጥምና : ቅኔ : መማሪያ : በሚለው : መጽሐፋችን : የተሰጠውን : የግጥም : ቃላት : ሕጋዊ : ዐይነት : ዜማ : ምጣኔ : የገጣሚ : መብት : በደንብ : ማጥናት ፤

መ) በዐቢይ : በምክፈላት : በድርብርብ : ዐረፍተ : ነገር : የተጻፈው : ሐሳብ : ለግጥም : አልመች : ሲል : በንኡስ : ዐረፍተ : ነገር : መከፋፈል ፤

ሠ) በምንባቡ : ውስጥ : ያሉት : ቃላት : ለዜማ : የማይመቹ : ሲሆኑ : በተመሳ

ሳይ ፡ መተካት ፡ ብሎም ፡ የሚገቡት ፡ ቃላት ፡ ከዘሩ ፡ የሌለ ፡ ስሜት ፡ የሚያ
 ሳዩ ፡ መሆን ፡ አይገባቸውም ፤
 ለሁሉም ፡ የሚከተለውን ፡ አስረጅ ፡ ይመለከቷል ።

አስረጅ ፡ ፩) ስለ ፡ ተንኩል ፡ በስድ ፡ ንባብ ።

እንደ ፡ ቤት ፡ ከዳኝ ፡ ሌሊት ፡ ተቀን ፡ በስውር ፡ እየተሳብሁ ፡ ጠላቴን ፡ እገላ
 ለሁ ። በጦርነት ፡ ጊዜ ፡ መድፍ ፡ መትረየስ ፡ ከጨረሰው ፡ ወረድሽኝ ፡ በሽታ ፡ ባጭር ፡
 ከቀጨው ፡ ደዌ ፡ ቀምጥና ፡ ንዳድ ፡ ከፈጀው ፡ ታሪክ ፡ ቢቈጥረው የኔው ፡ በጣም በዛ ።
 እኔ ፡ ወንዱ ፡ ያቶ ፡ ክፋት ፡ ልጅ ፡ የቅናት ፡ ወንድም ፡ የኅብረት ፡ በሽታ ፡ የፍ
 ቅር ፡ ጠላት ፡ ባልታወቀው ፡ ዘዴዬ ፡ በስውር ፡ ስጥል ፡ እንጂ ፡ ስቈርጥ ፡ አልታይም ።
 ሞጉን ፡ በሽሐርኒ ፡ እሠራለትና ፡ ሲመጣ ፡ በትሕትና ፡ ሁኔ ፡ እየሣቅሁ ፡ እቀበ
 ለዋለሁ።ሰውም ፡ ዐውቆ ፡ እንዳይነቃብኝ፡ዘዴዬን ፡ በእየቀኑ፡በድብቅ ፡ እለዋወጣለሁ ።
በ ግ ጥ ም ፤

ሌት ፡ ተቀን ፡ ተስቤ ፡ እንደ ፡ ቤት ፡ ከዳኝ ፡
 ጠላቴን ፡ በስውር ፡ አጠፋለሁኝ ።
 መድፍና ፡ መትረየስ ፡ ከጨረሰው ፡ ሰው ፡
 ወረድሽኝ ፡ በሽታ ፡ ባጭር ፡ ከቀጨው ፡
 ደዌና ፡ ቀምጥና ፡ ንዳድ ፡ ከፈጀው ፡
 የኔው ፡ በጣም ፡ በዛ ፡ ታሪክ ፡ ቢቈጥረው ።
 ክፋት ፡ የወለደኝ ፡ የቅናት ፡ ንደኛ ፡
 የኅብረት ፡ ነቀርሳ ፡ የፍቅር ፡ ደመኛ ፡
 ስቈርጥ ፡ አልታይም ፡ ስውር ፡ ነው ፡ ምስጢሬ ፡
 ሰውን ፡ ስጥል ፡ እንጂ ፡ በታወቀው ፡ ግብሬ ፡
 ድምፂም ፡ አይሰማ ፡ እንኳንስ ፡ ነገሬ ።
 ሞጉን ፡ በሽሐርኒ ፡ ወግቼ ፡ እጥልና ፡
 ልጫወት ፡ ስፈልግ ፡ በሰው ፡ ልጅ ፡ ልቡና ፡
 ሲመጣ ፡ እሥቃለሁ ፡ በትሕት ፡ ሰብእና ።
 ዘዴና ፡ ጥበቤን ፡ ሰው ፡ እንዳያውቀው ፡
 ዘለለት ፡ በስውር ፡ ነው ፡ ምቀይረው ።

አስረጅ ፡ ፪ ።

ስለ ፡ እናት ፡ በስድ ፡ ንባብ ፤ ፲

ዘጠኝ ፡ ወር ፡ አርግዛ ፡ ፪ ፡ ዓመት ፡ አጥብታ ፡ እሽ ፡ ሩሩ ፡ ሩሩ ፡ እያለች ፡ የምታ
 ሳድግ ፡ ሴት ፡ እናት ፡ ትባላለች ። እናት ፡ ልጅዋን ፡ ምንም ፡ ቢያበሳጫት ፡ አትጠላውም፤
 መልኩም ፡ ባያምር ፡ ዝንጀሮ ፡ ቢመስል ፡ በፉንጋኑቱ ፡ ሳትጠላው ፡ በደካማነቱ ፡ ሳታኪ
 ያኪሰው ፡ በመቄሽሹ ፡ ሳትጸየፈው፡ርስሐቱን ፡ አጥባ፡እድፋን ፡ ከልታ ፡ አብልታ ፡ አጠ

ጥታ : ታሳድገዋለች ፤ ሕፃኑ : ሌሊት : ሲተኛ ፤ እንዳይታፈን : ስርቅ : እንዳይለው : እንዳይቀረሸው : ነቅታ : ትጠብቀዋለች ። ቀንም : እሳት : እንዳይፈጀው : ካልጋ : ከፅንጨት : ከገደል : ወድቆ : እንዳይሰበር : ዱር : ሂዶ : አውሬ : እንዳይበላው : ውኃ : እንዳይወስደው : ካይኗ : ሳትለይ : ስትጠብቀው : ትውላለች። ከፊቷም ሲጠፋ፡ እስክታገኘው : ድረስ : አቲቷ : ብን፡ብን፡ ስለሚልባት፡ ልጄን፡ ምን፡ አገኘው፡ ይሆን ፤ እያለች፡ ትታወካለች፤ ትባክናለች ፤ ጥቂትማ፡ ሳታገኘው : ከቁየች፡ ለምታውቀው : ታቦት : ሁሉ : ትሳላለች።

ባደገም : ጊዜ : ከፍቅሯ : ጽናት : የተነሣ : ልጅዋ : ለጉዳይም : ሆነ : ለጨዋታ : በወጣ : ቍጥር : እንዲያው : በሰላሙ : ቀን : በደሳናው : አገር : ጦርነት : ፈጥራ : ወንበዴ : ገፎች : ወስላታ : ደብድቦት : ጠላት : አርዶት : ደመኛ : ገድሎት : ይሆን : እያለች : ራስዋ : በፈጠረችው : መከራ : ስትሠቃይ : ባመጣችው : ጸዕር : ስትጨነቅ ፤ ባላገቧት : ገብታ : በምሕረትና : በሕይወት : ፈንታ : መዓትና : ሞት : እያሰበች : ዘለለት : ስትዋልል : ትኖራለች ። በውጊያማ : ጊዜ : እንዴት : ያለች : ጥይት : ናት ! የሷን : ልጅ : ሳትመታ : መሬት : የምትነካ ! ሲራዙ : አልብሳ : ሲራቡ : አብልታ : ተጨንቃ : ተጠባ፡ ፍዳዋን : ጨርሳ : መከራ : ዐይታ : በማሳደን : እናት : ስመ : ጥሩ : ግብረ : መልካም፡ ናት ፤ ስታረጅ፡ የምትጠረውም : የውለታዋን : አምሾ : አይሆንም ።

በ ግ ጥ ም ፤

ዘጠኝ : ወር : አርግዛ : ተሸካሚ : አዛይ :
ሁለት : ዓመት : ሙሉ : የጠራ : ሲሳይ ፤
እናትን : የሚያስንቅ : ሞግዚት : አለ : ወይ ፤
በልቅሶው : ሳትረግም : በመልኩ : ሳትጠላ ፤
ታሳድገዋለች : ልጅዋን : አሞናድላ ።
ቈሻሻውን : አጥባ : ርስሐቱን : ከልታ ፤
ምን : ቀረህ : ትላለች : አብልታ : አጠጥታ ።
ስርቅ : እንዳይለው : ሕፃኑ : ሲተኛ ፤
ቁጭ : ብላ : ታድራለች : እንደ : ቀራተኛ ፤
ዐይኗ : ግርገብ : ሳይል : እንደ : ንጉሥ : ዘበኛ ።
ቀኑንም : በሙሉ : እሳት : እንዳይፈጀው : ወድቆ : እንዳይሰበር ፤
እንዳይወስደው : ውኃ : እንዳይበላው : አውሬ : እንዳይሄድ : ወደ : ዱር ፤
በጣም : ተጠንቅቃ : ትጠብቀዋለች : ምንም : ሳትመረር ።
ከፊቷ : ሲጠፋ : ትደነግጣለች ፤
ካይኗም : ሲሰወር : ትርበደበዳለች ፤
ልጄ : ገደል : ገባ : በሞትሁኝ : እያለች ።
ወዲያው : ካልተገኘ : በሩብ : በሰዓት ፤
መሳል : ትይዛለች : ላሥሩ : ታቦት ።

ጨቅላዋ ፡ ጎልምሶ ፡ ሙጫዋ ፡ ጎብዞ ፡ ለወግ ፡ ለቡረቃ ፡ ለቀላል ፡ ተግባር ፡
 ውኃ ፡ ለመዋኘት ፡ ነፋስ ፡ ለመቀበል ፡ ለገና ፡ ጨዋታ ፡ በመጣ ፡ ቍጥር ፡
 ጦርነትን ፡ ፈጥራ ፡ ሀገር ፡ ታዋጋና ፡ በሰላሙ ፡ ጊዜ ፡ በደኅናው ፡ ሀገር ፡
 ወስላታ ፡ ደብድቦት ፡ ወንበዴ ፡ ገፍት ፡ ጠላት ፡ አንገላትቶት ፡ ደመኛ ፡ ገድሎት ፡
 ይሆናል ፡ እያለች ፡ ቀኑን ፡ ትውልና ፡ ባሳብ ፡ ስትዋትት ፡
 ሞትና ፡ ማት ፡ እንጂ ፡ ደስታና ፡ ሕይወት ፡
 አታስብምና ፡ አዛኝቱ ፡ እናት ፡
 በዚያው ፡ ከቁየማ ፡ ጨዋታ ፡ አታሎት ፡
 ልታነቅ ፡ ትላለች ፡ ገና ፡ በምሽት ።
 በውጊያማ ፡ ጊዜ ፡ እንዴት ፡ ያለች ፡ እርሳስ ፡ ቀን ፡ የጣላት ፡ ናት ፡
 የሷን ፡ ልጅ ፡ ሳትመታ ፡ ምትነካ ፡ መሬት ።
 ፍዳዋን ፡ ጨርሳ ፡ አበሳዋን ፡ ዐይታ ፡
 አሳዳጊቱ ፡ እናት ፡ የላትም ፡ ወረታ ፡
 የድካሟን ፡ አምሾም ፡ አይሆንም ፡ ጡረታ ።

መልመጃ ፡ ፵፫ ።

የሚከተሉትን ፡ ምንባባት ፡ ወደ ፡ ግጥም ፡ መልስ ።

ሀ) በለውም ፡ በዚህ ፡ ስለ ፡ ተደሰተ ፡ እሱ ፡ እንደ ፡ ተባለው ፡ ገብቶ ፡ ሊቈርጥ ፡
 አሞኝ ፡ ግን ፡ ድምፁን ፡ እየቀያየረ ፡ ለመጮህ ፡ ስለሚችል ፡ በለው ፡ ካዘመራው ፡
 ሲገባ ፡ ከጫካው ፡ ውስጥ ፡ ሁሉ ፡ ሊጮኽ ፡ በኋላም ፡ እየተከታተለ ፡ ዳናውን ፡ ሊያሰማ ፡
 ተስማሙና ፡ ጀንበርዋ ፡ አቈልቀላ ፡ ጊዜያቱ ፡ ተዋርዶ ፡ ቀኑ ፡ መሸቶ ፡ ወበርተኛው ፡
 ሊበተን ፡ ሲል ፡ በለው ፡ ባለብር ፡ ሰገባ ፡ ባለናስ ፡ ውላጋ ፡ ባለወርቅ ፡ አውራሪስ ፡ ሾተ
 ሉን ፡ መዞ ፡ በፀሐዩ ፡ ጮራ ፡ እያብለጨመጨ ፡ እያውለበለበ ፡ እያንባገባገ ፡ ተንደቅ
 ድቆ ፡ ካጫጁ ፡ መካከል ፡ ቢገባ ፡ ሠራተኛው ፡ ሁሉ ፡ ነብር ፡ እንደ ፡ ገባበት ፡ የፍየል ፡
 መንጋ ፡ በርኅ ፡ ሲታመስ ፡ ከዚያን ፡ ከዚህ ፡ ሳይባል ፡ ከመ ፡ ቅጽበተ ፡ ዐይንያንዱን ፡
 ዕድለ ፡ ቢስ ፡ አንገት ፡ ቢቀላው ፡ ራሱ ፡ እንደ ፡ ጥቢ ፡ ጅብ ፡ እየሣቀች ፡ በደነገጠው ፡
 ሕዝብ ፡ መካከል ፡ ስትሸከረከር ፡ በድኑ ፡ ደግሞ ፡ ከቆመበት ፡ እድው ፡ ብሎ ፡ ወደቀና ፡
 ሁለት ፡ ደቂቃ ፡ ያህል ፡ ተፈራግጦ ፡ ሲሞት ፡ ያየ ፡ ሁሉ ፡ ፈርቶ ፡ ሲርበደበድ ፡ ማጭድ ፡
 ማጭዳቸውን ፡ ጥለው ፡ የሚፈልገውን ፡ አቅጣጫ ፡ ይዘው ፡ እንዲንዘኑ ፡ ቋንቋው ፡ ስለ
 ማይገባቸው ፡ በእጅ ፡ ጠቀሳቸው ።

ገብረ ፡ መስቀል ።

ለ) ወዲያው ፡ ተልባ ፡ በማር ፡ በጣብጠው ፡ ስለ ፡ ሰጧት ፡ ነፍስዋ ፡ መለስ ፡ ብሎ ፡
 ትንፋሽዋን ፡ እንደ ፡ ልቧ ፡ መተንፈስና ፡ ጥቂት ፡ መናገር ፡ ቻለች ። በዚያም ፡ ወድቃ ፡
 በነበረችበት ፡ ቦታ ፡ ብቻዋን ፡ በመሆንዋና ፡ የጨለማውም ፡ ግርማ ፡ ተደርቦ ፡
 ከድካሙዋ ፡ ጋራ ፡ ተጭኑዋት ፡ ቢያስጨንቃት ፡ ያገኛትም ፡ ሐዘን ፡ ልቦዋን ፡
 ቢያቈስለው ፡ በኋላ ፡ ረዳት ፡ ሰው ፡ በማግኘቷ ፡ ጥቂት ፡ ቀለል ፡ አላት ። ስለሆነም ፡
 የሆነውን ፡ አደጋ ፡ ባሰበችው ፡ ቍጥር ፡ ምንም ፡ ሳትናገር ፡ ዕንባዋ ፡ እየፈሰሰ ፡ ይወርድ።

ነበር ። ጌታው ፡ አልየም ፡ ድካምዋንና ፡ ሁኔታዋን ፡ ሁሉ ፡ ስላየ ፡ ያን ፡ ጊዜ ፡ ያገኛት
ንና ፡ የሆነችውን ፡ ነገር ፡ ለመጠየቅ ፡ አልፈለገም ። ልብስ ፡ ሰጥቶ ፡ ዐርፋ ፡ ተኝታ ፡
እንድታድር ፡ አደረገ ። በማግሥቱም ፡ ጡዋት ፡ አቶ ፡ አልዱን ፡ ስለዚች ፡ ሴት ፡ ነገር ፡
ትልቅ ፡ አሳብ ፡ ያዘው ፤ ሰው ፡ ወዳለበት ፡ ወደ ፡ መንደር ፡ ወስዶ ፡ እንዳያደርሳት ፡ መን
ደር ፡ የሚገኘው ፡ በጣም ፡ ሩቅ ፡ ሂድ ፡ ያውም ፡ ወደ ፡ ሳላው ፡ ተመልሶ ፡ ሆነበት ። ከዚ
ያም ፡ ትቷት ፡ እንዳይሄድ ፡ እጅግ ፡ አሳዘነችው ፤ ደግሞም ፡ አንድ ፡ አደጋ ፡ ያገኛት ፡
ይሆናል ፡ ብሎ ፡ አሰበ ። በዚሁም ፡ ጥቂት ፡ ሲቸገር ፡ ቈይቶ ፡ ለሁሉም ፡ ነገር ፡ የምን ፡
ሴት ፡ እንደ ፡ ሆነችና ፡ የምትሻውንም ፡ እሱዋኑ ፡ ብጠይቃት ፡ ይሻላል ፡ ብሎ ፡ ወደ ፡
እሷው ፡ ዘንድ ፡ ሂዶ ፡ አንቺ ፡ ሴት ! የመጣሽው ፡ ከወዴት ፡ ነው ፡ ያገኘሽስ ፡ ነገር ፡
ምንድነው ፡ አሁንስ ፡ ለመሄድ ፡ የምታስቢው ፡ ወዴት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ ጠየቃት ፡
እሱዋም ፡ ሌቱን ፡ ዐርፋ ፡ ስላደረገች ፡ ያን ፡ ጊዜ ፡ በደኅና ፡ ለመናገር ፡ ችላ ፡ ነበርና ፡
የመጣችበትን ፡ ምክንያት ፡ ሁሉንም ፡ በዝርዝር ፡ ለመናገር ፡ ሳትፈቅድ ፡ የመጣሁት ፡
ከባሌና ፡ ከልጆቹ ፡ ጋራ ፡ ከሩቅ ፡ አገር ፡ ነው ፡ ለመሄድም ፡ ያሰብነው ፡ ወደ ፡ ሸዋ ፡
ከተማ ፡ እንጦጦ ፡ ወደሚባለው ፡ ነበር ፡ ትናንት ፡ ከዚህ ፡ እንደ ፡ ደረስን ፡ ውኃው ፡
ሞልቶ ፡ ስላገኘነው ፡ እስቲጐድል ፡ ድረስ ፡ ስንጠባበቅ ፡ ቈይተን ፡ ጥቂት ፡ መጐደል ፡
ሲጀምር ፡ ባሌ ፡ አስቀድሞ ፡ በዋና ፡ ለመሞከር ፡ ገብቶ ፡ ውኃውም ፡ አይሎበት ፡ ከመ
ልካው ፡ አሳስቶ ፡ እያወረደ ፡ ይዞት ፡ ሲሄድ ፡ አየሁ ፡ ያን ፡ ጊዜም ፡ በጣም ፡ ደንግጨ።
ካሁን ፡ አሁን ፡ ይወጣ ፡ ይሆን ፡ እያልሁ ፡ በወንዙ ፡ ዳር ፡ ለዳር ፡ እየተከታተልሁና እየ
ሄድሁ ፡ ስመለከት ፡ ውኃው ፡ እየባሰ ፡ አሸንፎት ፡ ይዞት ፡ ሄደ ፡ ወደዚያውም ፡ ስሄድ ፡
ሁለቱን ፡ ልጆቹን ፡ ከዚያ ፡ ከዛፍ ፡ ሥር ፡ ትቻቸው ፡ ነበርና ፡ ስመለስ ፡ ደግሞ ፡ ሁለቱ
ንም ፡ ልጆቹን ፡ አጣኝቸው ። ወዲያ ፡ ወዲህም ፡ እየሄድሁ ፡ ፈልጌያቸው ፡ ነበር ፡ ግን ፡
አላገኘኝቸውም ፤ አውሬም ፡ በልቷቸው ፡ ወይም ፡ ሰው ፡ ወስዷቸው እንደሆነ ፡ አላወ
ቅሁም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ባሌን ፡ አጥቼ ፡ ስመለስ ፡ ወዲያ ፡ ማዶ ፡ ተሻግረው ፡ የሄዱ ፡ ባለከ
ብቶች ፡ ሰዎች ፡ እዳገቱ ፡ ላይ ፡ ርቀው ፡ ዐይቼ ፡ ነበርና ፡ ልጆቹን ፡ ፈልጌ ፡ ካጣኝቸው ፡
በኋላ ፡ እነዚያ ፡ ሰዎች ፡ ወስደዋቸው ፡ ይሆን ፡ በማለት ፡ ልቤ ፡ ጠርጥሯል ። በእግሬ ፡
ተሻግሬ ፡ ለመከታተል ፡ የማልችል ፡ ስለ ፡ ሆንኩ ፡ ይኸ ፡ ሁሉም ፡ አደጋ ፡ ድንገት ፡
ስላገኘኝ ፡ ሐዘንና ፡ የልቅሶ ፡ ጩኸት ፡ ሰውነቴን ፡ አቀሰሁት ፡ የማደርገውን ፡ ነገር ፡
አጥቼ ፡ አእምሮዬ ፡ ሁሉ ፡ ጠፍቶ ፡ እግዚአብሔር ፡ አትሙኝ ፡ ብሎኝ ፡ ኑሮ ፡ እወደቅ
ሁበት ፡ ያገኛችሁኝ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ እያለች ፡ ዕንባዋን ፡ እያፈሰሰች ፡ ነገርዋ
ንም ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ እያቋረጠች ፡ ነገረችው ።

ከልዑል ፡ ራስ ፡ እምሩ ፤ ፊታውራሪ ፡ በላይ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፉትን ፡ መልመጃዎች ፡ የሠራ ፡ ልጅ ፡ የቅኔን ፡ ዐዋጅ ፡ ጠን
ቅቆ ፡ ካጠና ፡ ሊቀኝ ፡ ይችላል ። (ሀ) ሰዋስወ ፡ ግዕዝ ፡ ገጽ ፡ ፻፲፭ ፡ (ለ) ፡ የአማርኛ ፡
ግጥምና ፡ ቅኔ ፡ ማስተማሪያ ፡ ገጽ ፡ ፶፪ ፡ ከደራሲው ።

ምዕራፍ ፡ ፲፯ ።

ክፍል ፡ ፩ ።

ደብዳቤ ።

ለሐሳብ ፡ መግለጫ ፡ ለደስታ ፡ ማብሰሪያ ፡ ለሐዘን ፡ ማስረጃ ፡ ለችግር ፡ ማመልከቻ ፡ ለትእዛዝ ፡ ማስተላለፊያ ፡ የሚጻፍ ፡ ጽሑፍ ፡ ሁሉ ፡ ደብዳቤ ፡ ይባላል ። ለእሱም ፡ በድርሰት ፡ እንደ ፡ ተነገረው ፡ ሦስት ፡ ክፍል ፡ አለው ፡

ሀ) መግቢያ ፡ (ሰላምታ) ፤

ለ) ሐተታ ፤

ሐ) መደምደሚያ ፡ (መልካም ፡ ምኞት) ።

በእነዚህም ፡ በሦስቱ ፡ ክፍሎች ፡ በመግቢያው ፡ ሰላምታ ፡ በሐተታው ፡ የደብዳቤው ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ በመደምደሚያው ፡ የመልካም ፡ ምኞት ፡ መግለጫ ፡ ተጽፎ ፡ ይደመደማል ። ይህንም ፡ በሚከተለው ፡ ምሳሌ ፡ ይመለከታል ።

ፊርማ ፤ ጸሐፊው ፡ የተለየ ፡ ፊርማ ፡ እንዳለው ፡ ከትሕትና ፡ መግለጫው ፡ ቅጽልና ፡ ከስሙ ፡ መካከል ፡ ይፈርማል ።

ተማሪ ፡ ለአባቱ ፤

ታኅሣሥ ፡ ፳፭ ፡ ቀን ፡ ፱፮ ፡ ዓ. ም.

ሰላምታ ።

ከልብ ፡ ለማፈቅርህ ፡ ውድ ፡ አባቴ ፡ አቶ ፡ ውቤ ፡ ተሰማ ፤

ከተለያየንበት ፡ ቀን ፡ አንሥቶ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አለህልኝ ፤ እኔ ፡ ካንተ ፡ ናፍቆት ፡ ከእማዬ ፡ ውልታ ፡ ከእኅቴና ፡ ከወንድሜ ፡ ትዝታ ፡ በቀር ፡ የጐደለብኝ ፡ የለም ፤ አምላክህ ፡ ይመስገን ፡ ደኅና ፡ ነኝ ።

ሐተታ ።

ታኅሣሥ ፡ ፲፭ ፡ ቀን ፡ የላክህልኝ ፡ ደብዳቤና ፡ የኪስ ፡ ገንዘብ ፡ ደርሶኛል። ወሬ ያችሁን ፡ አጥቼ ፡ ዳብዛችሁ ፡ ጠፍቶኝ ፡ ተቸግሬ ፡ ሳለሁ ፡ ደኅንነታችሁን ፡ የምታበሥረው ፡ ደብዳቤ ፡ ብትደርስኝ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደችና ፡ እናንተን ፡ ባካለ ፡ ሥጋ ፡ የያዘች ፡ መስሎኝ ፡ ዐሥር ፡ ዐሥር ፡ ጊዜ ፡ መላልሼ ፡ እየሳምሁ ፡ አነብብኋት ። በገንዘብም ፡ እና ትና፡አባቴን ፡ አቁምልኝ፡እያልሁ ፡ በዝጉ ፡ የማነበው ፡ የታሪክ ፡ መጽሐፍና ፡ ከክፍል ፡ የምማርበት ፡ የቅጥር ፡ መጽሐፍ ፡ ገዛሁበት ፤ ወዲያውም ፡ ያልጻፍሁልህ ፡ የፈተና ፡ ጊዜ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ውጤቱን ፡ ሳላውቅ ፡ ብዬ ፡ ነው ። አምና ፡ በሠኔ ፡ የመከርከኝን ፡ ምክር ፡ ተቀብዬ ፡ ተስፋዬን ፡ እየተጠባበቅሁ ፡ ጠንክሬ ፡ ስላጠናሁ ፡ ሠላሳ ፡ አራት ፡ ልጆች ፡ ካለብት ፡ ክፍል ፡ ሁለተኛ ፡ ወጣሁ ። ለፋሲካና ፡ ለዓመቱ ፡ መጨረሻም ፡ እንደኛ ፡ እንደምሆን ፡ ፍጹም ፡ ተስፋ፡ አለኝ ።

ትምህርት ፡ ቤታችን ፡ የሚዘጋው ፡ ታኅሣሥ ፡ ፳፯ ፡ ቀን ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ገናን ፡ ከእ
ናንተ ፡ ጋራ ፡ ለመዋል ፡ በአውቶቡስ ፡ የገሃድ ፡ ለት ፡ እመጣለሁ ።
መደምደሚያ ፡ (መልካም ፡ ምኞት) ።

ከዚህ ፡ የቀረውን ፡ በዐይኑ ፡ ሥጋ ፡ እየተያየን ፡ ለመጨዋወት ፡ ያብቃን ።

ናፋቂ ፡ ልጅህ ፡

ፊርማ ፡

ዓለሙ ፡ ውቤ ።

ክፍል ፡ ፪ ።

አድራሻ ፡

የአንቦልፕ ፡ አድራሻ ፡ ከዚህ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

ከአንቦልኩ ፡ በስተፊት ፡ የሚጸፈው ፡ የላኪው ፡ አድራሻ ፡ ከደብዳቤው ፡ ላይ ፡
ከሚጸፈው ፡ የሚለየው ፡ የላኪውን ፡ ስም ፡ በመጨመርና ፡ ዓመተ ፡ ምሕረቱን ፡ በመ
ተው ፡ ነው ።

የላኪ ፡ አድራሻ ፡

ወልደ ፡ ጸድቅ ፡ አደፍርሰው ፡

ዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡

ሚያዝያ ፡ ፳፯ ፡ አደባባይ ፡

አዲስ ፡ አበባ ።

የተቀባይ ፡ አድራሻ ፡

የተቀባይም ፡ አድራሻ ፡ ከዚህ ፡ በታች ፡ የሰጠናቸውን ፡ ሕግጋት ፡ ጠብቆ ፡ የተ
ቀባዩን ፡ ስም ፡ ጨምሮ ፡ ካንቦልፑ ፡ በስተጀርባ ፡ ይጻፋል ። ለምሳሌ ፡ በዳግማዊ ፡
ምኒልክ ፡ ት/ ቤት ፡ የሚሠሩት ፡ አቶ ፡ ወልደ ፡ ጸድቅ ፡ አደፍርሰው ፡ ንጉሥ ፡ ተክለ ፡
ሃይማኖት ፡ ት/ ቤት ፡ ደብረ ፡ ማርቆስ ፡ ላሉት ፡ ላቶ ፡ ነቅዑ ፡ ጥበብ ፡ ፈለገ ፡ ብር
ሃን ፡ ይጽፋሉ ፡ እንበል ።

የተቀባይ ፡ አድራሻ ፡

የአንቦልፕ ፡ ጀርባ ፡

ለአቶ ፡ ነቅዑ ፡ ጥበብ ፡ ፈለገ ፡ ብርሃን ፡
ንጉሥ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት፡ት. ቤት ፡
ደብረ ፡ ማርቆስ ፡
ጐጃም ።

የላኪ ፡ አድራሻ ፡

የአንቦልፕ ፡ ፊት ፡

ከወልደ ፡ ጸድቅ ፡ አደፍርሰው ፡
ዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ት/ ቤት ፡
ሚያዝያ ፡ ፳፯ ፡ አደባባይ ፡
አዲስ ፡ አበባ ።

ወ ይ ም ፡

ለአቶ ፡ ነቅዐ ፡ ጥበብ ፡ ፈለገ ፡ ብርሃን ፡
ንጉሥ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ት/ ቤት ፡
ፖ. ሣ. ቀ. 78 ፡ (ቢኖር) ፡
ደብረ ፡ ማርቆስ ።

ከወልደ ፡ ጻድቅ ፡ አደፍርሰው ፡
ዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ት/ ቤት ፡
ፖ. ሣ. ቀ. 7287 ፤
አዲስ ፡ አበባ ።

በወኪል ፡ የሚደርስ ፡ ደብዳቤ ፡ ሲሆን ፡

ለአቶ ፡ መልአኩ ፡ ውብነህ ፡
በአቶ ፡ ተደላ ፡ ዓለማየሁ ፡
ተዋነይ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡
ባሕር ፡ ዳር ፡
ጎጃም ።

ከአሸብር ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ፡
በአቶ ፡ ነቅንቀው ፡ ናደው ፡
ቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ት/ ቤት ፡
ነፋስ ፡ ስልክ ፡
አዲስ ፡ አበባ ።

ከዚህም ፡ በላይ ፡ በሰጠነው ፡ ማስረጃ ፡ የሦስቱን ፡ መስተዋድዳን ፡ ለ ፡ በ ፡ ክ ፡
አገባብ ፡ ያስተውሏል ። ለ ፡ አቀባይ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሚያመለክተው ፡ ወደን ፡ ነው ።
በ ፡ ደግሞ ፡ ማድረጊያና ፡ ማለፊያ ፡ ነው ። ም ፡ ከአሥመራ ፡ በባሕር ፡ ዳር ፡ መጣሁ ፡
ስመለስ ፡ ግን ፡ በደሴ ፡ የምሄድ ፡ ይመስለኛል ፡ ቢል ፡ በባሕር ፡ ዳር ፡ በኩል ፡ በደሴ ፡
በኩል ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በአቶ ፡ ነቅንቀው ፡ ማለትም ፡ በአቶ ፡ ነቅንቀው ፡
በኩል ፡ ማለት ፡ ነው ።

ከም ፡ መነሻ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ የተነሣበትን ፡ (የመነጨበትን ፡ የተገ
ኘበትን) ፡ በሚመልከቱ ፡ ደብዳቤው ፡ የተላከበትን ፡ ሰውና ፡ ቦታ ፡ ያሳያል ። እነዚህ ፡
መስተዋድዶች ፡ የሚገቡበትን ፡ ሳያውቁ ፡ ደብዳቤ ፡ መጽሐፍ ፡ ፖስተኛው ፡ በዕጣ ፡
ይሥራ ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ጽፎ ፡ ተባሕር ፡ እንደ ፡ መጣል ፡ ይቈጠራል ።

ለተቀባዩ ፡ በእጅ ፡ ይሰጥልኝ ፡ የሚል ፡ መንፈስና ፡ አስቸኳይ ፡ ጉዳይ ፡ ሲያጋ
ጥም ፡ ግን ፡ ካድራሻው ፡ በስተግራ ፡ አሰይፎ ፡ አደራ ፡ ወይም ፡ የአደራ ፡ ደብዳቤ ፡
ወይም ፡ አስቸኳይ ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ይጨመርበታል ።

አደራ ፡

ለአቶ ፡ አለባቸው ፡ ሽመልስ ፡

የአደራ ፡ ደብዳቤ ፡

ፖ. ሣ. ቀ. 682 ፡

አስቸኳይ ፡

አዲስ ፡ አበባ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የሰጠነው ፡ የአንቦልፕ ፡ አድራሻ ፡ ሕግ ፡ ለሦስቱም ፡ የደብዳቤ ፡
ወይነት ፡ (ለደብዳቤ ፡ ለማዘገፕ ፡ ለንግድ ፡ ለማመልከቻ) ፡ ያገለግላል ።

የቤተ ፡ ዘመድ ፡ ደብዳቤ ፡ አድራሻ ።

በቤተ ፡ ዘመድ ፡ ደብዳቤ ፡ ሕግ ፡ ላኪና ፡ ተቀባይ ፡ (ጸሐፊና ፡ አንባቢ) ፡ አድራሻቸውን ፡ የሚተዋወቁ ፡ ከሆነ ፡ ቀኑን ፡ ወሩንና ፡ ዓመተ ፡ ምሕረቱን ፡ ጽፎ ፡ ያለምንም ፡ ችግር ፡ ለውድ ፡ - - - - - ፡ እገሌ ፡ ብሎ ፡ ለመጀመር ፡ ይቻላል ። ይህ ፡ ካልሆነ ፡ ግን ፡ የሚከተለውን ፡ አርአያ፣ ይከተላል ።

ሀ) ባንቦልክ ፡ ላይ ፡ የሚጻፈው ፡ አድራሻ፡ከላኪው ፡ ስም ፡ በቀር ፡ ከወረቀቱ ፡ በስተግራ ፡ ከመጀመሪያው ፡ መሥመር፡ጀምሮ ፡ በቅድም ፡ ተከተል ፡ ተሳይፎም ፡ ሆነ ፡ በቀጥታ ፡ ይጻፋል ።

በቀጥታ ፤

ጐዳና ፡ ከነቅጥሩ ፡

ቀበሌ ፡ (ሰፈር ፡ መንደር ፡ ዱዳ ፡)

ከተማ ፡

ወረዳ ፡

አውራጃ ፡

ጠቅላይ ፡ ግዛት ፡

ሀገር ፡

ሠኔ ፡ ፲፬ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፮ ፡ ዓ. ም.

አሳይፎ ፡

ጐዳና ፡

ቀበሌ ፡

ከተማ ፡

ወረዳ ፡

አውራጃ ፡

ጠቅላይ ፡ ግዛት ፡

ሀገር ፡

ሠኔ፡፲፬፡ቀን፡፲፱፻፶፮ ዓ. ም.

ለ) የታወቀ፡ትልቅ፡ከተማ፡የሆነ፡እንደ፡ሆነ ፤

መንገድ ፡ ከነቅጥሩ ፡

ቀበሌ ፡ (ሰፈር) ፡

ከተማ ፡

ሀገር ፡

ለምሳሌ ፡

ዐፄ ፡ ቴዎድሮስ ፡ መንገድ ፡ ቍ. 14.

ራስ ፡ መከጋንን ፡ ድልድይ ፤

አዲስ ፡ አበባ ፤

ኢትዮጵያ ፤

ግንቦት ፡ ፴ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፮ ፡ ዓ.ም.

ሐ) ፖስታ ፡ ሣጥን ፡ ያለው ፡ እንሆ ፡ ሆነ ፤

የፖስታ ፡ ሣጥን ፡ ቍጥር ፡

ከተማ ፡

ሀገር ፡

ም ሳ ሌ ፡

ፖስታ ፡ ሣጥን ፡ ቍጥር ፡ 3256 .

አዲስ ፡ አበባ ፤

ኢትዮጵያ ፤

መ) ላኪና ፡ ተቀባይ ፡ ሁለቱም ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ የሆኑ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ጠቅላይ ፡ ግዛትና ፡ ሀገር ፡ ሊቀር ፡ ይችላል ።

ም. ዐፄ ፡ ቴዎድሮስ ፡ መንገድ ፡ ቍ. 14 .

ራስ ፡ መከጋንን ፡ ድልድይ ፤

አዲስ ፡ አበባ ፤

በፖስታ ፡ ሣጥንም ፡

ፖ. ሣ. ቍ. 354 .

አዲስ ፡ አበባ ፡

ሠ) በሀገር : ቤት : የሆነ : እንደ : ሆነ ፤

መንደር ፤
 ሰበካ : (ቀበሌ :) ፤
 ወረዳ ፤
 አውራጃ ፤
 ጠቅላይ : ግዛት ፤
 ሀገር ፤

ም. ዘመር ፤
 ገበርማ : ማርያም ፤
 ጉታ ፤
 ባሕር : ዳር ፤
 ጎጃም ፤

ረ) በትምህርት : ወይም በመሥሪያ : ቤት : በኩል : እንዲደርስ : የተፈለገ : አድራሻ ፤

ትምህርት : ወይም : መሥሪያ : ቤት :
 ሰፈር ፤
 ከተማ ፤
 ሀገር : (ቢያስፈልግ) ፤

ም. ዳግማዊ : ምኒልክ : ት/ ቤት፤
 ሚያዝያ : ፳፯ : አደባባይ ፤
 አዲስ : አበባ ፤

ሰ) በሰው : በኩል : እንዲደርስ : የተፈለገ : እንደሆነ : ከባለአደራው : ስም : ላይ፡
 በ : ተጨምሮ : መጻፍ : አለበት ።

በአቶ : ተሰማ : ነቅንቄ ፤
 ፖ. ሣ. ቍ. 4357 ፤
 አዲስ : አበባ ፤

ወይም : በአቶ : ተሰማ : ነቅንቄ ፤
 ኢትዮጵያዊ : ንግድ : ባንክ ፤
 ፖ. ሣ. ቍ. 276 .
 አዲስ : አበባ ።

ዓ መ ተ : ም ሕ ረ ት ።

ከአድራሻ : ቀጥሎ : የሚመጣው : ክፍል : ዓመተ : ምሕረት : ነው። የሚጻፈው፡
 በምሕጸረ : ቃል : ዓ.ም. ተብሎ : ነው። ከሱም : ጋራ : ወሩና : ዕለቱ : ማስታወሻ : ካል
 ሆነ : በቀር : በዝርዝር : መጻፍ : አለባቸው ። ም. መጋቢት : ፬ : ቀን : ፲፱፻፶፯ : ዓ. ም.
 የሚመጣውም : ካድራሻ : መጨረሻ : ስለ : ሆነ : በነቍጥ : መዘጋት : አለበት ።

መልመጃ : ፵፯ ።

- የሚከተሉትን : አድራሻዎች : አስተካክል ።
- ሀ) ሀገር : ፖስታ : ሣጥን : ተቀባይ : ከተማ : ሰፈር ።
 - ለ) ተቀባይ : ጠቅላይ : ግዛት : መሥሪያ : ቤት : ከተማ : ፖ. ሣ. ቍ ።
 - ሐ) ፖ. ሣ. ቍ : ከተማ : ሀገር : ተቀባይ ።

ክፍል ፡ ፫ ።

የደብዳቤ ፡ ዐይነት ።

ደብዳቤ ፡ ፫ ፡ ዐይነት ፡ አለው ፤

፩ ፤ የቤተ ፡ ዘመድ ፡

፪ ፤ የመሥሪያ ፡ ቤት ፡ (መንግሥታዊ ፡ ደብዳቤ) ፡

፫ ፤ የንግድ ፡ (ንግዳዊ ፡ ደብዳቤ) ።

፩ ፡ የቤተ ፡ ዘመድ፡ደብዳቤ ።

ማንኛ ቸውም፡ ሰው ፡ ከወላጅ ፡ ከዘመድ ፡ ከጓደኛ ፡ ከወዳጅ ፡ ከዕውቂያ ፡ ተለ
ይቶ ፡ በሩቅ ፡ ቦታ ፡ ሁኖ ፡ ለናፍቆት ፡ መግለጫና ፡ ለሐሳብ ፡ መለዋወጫ ፡ በፖስታ ፡
ወይም ፡ በመንገደኛ ፡ አማካይነት ፡ የሚልከው ፡ የወረቀት ፡ መልእክት ፡ የቤተ፡ዘመድ፡
ደብዳቤ ፡ ይባላል ። በዚህ ፡ ደብዳቤ ፡ ልክ ፡ ያ ፡ የሚወዱት ፡ ሰው ፡ ከፊት ፡ እንዳለ ፡
አድርጎ ፡ በወረቀት ፡ ማውጋት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መራቀቅ ፡ አያስፈልግም ።

የቤተ ፡ ዘመድ ፡ ደብዳቤ ፡ ዐይነት ።

የቤተ ፡ ዘመድ ፡ ደብዳቤ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዐይነት ፡ አለው ፤

፩ ፤ የደኅንነት ፡ መግለጫ ፡

፪ ፤ የዓመት ፡ በዓል ፤

፫ ፤ የምሥራች ፡

፬ ፤ የጥሪ ፡ (የግብዣ) ፤

፭ ፤ የሐዘን ፡ (የመርዶና ፡ የማጽናኛ)

፮ ፤ የመውደድ ።

የቤተ ፡ ዘመድ ፡ ያክብሮት ፡ ስምና ፡ ቅጽል ፤

አጎጥቴ ፡ አክስቴ ፡ አማቴ ፡ እያልን ፡ መጽፍ ፡ የሚያርቅ ፡ መስሎ ፡ ስለሚታየን፤
ለማቅረብ ፡ በምሳሌያዊ ፡ አነጋገር ፡ አባቴ ፡ እናቴ ፡ ወንድሜ ፡ እገቴ ፡ እንላለን ።

አባቴ ፤ እናቴ ፡ የሚባሉ ፤

ሀ) ወላጆች ፡ ግራ፡ቀኝ ፡ አያት ፡ ቀሳው ስት ፡ መነኩሳት ፡ የሀገር፡ሽማግሌዎች ፤
ለ) ከ፲፭ ፡ ዓመት ፡ በላይ ፡ የሚበልጡ ፡ አጎች ፡ አክስት ፡ የአባት ፡ ወይም ፡
የእናት ፡ ጓደኞች ፤

ሐ) መምህራን ፡ (ይልቁንም ፡ ፊደል ፡ አስተምረው ፡ ንባብና ፡ ጽሕፈት ፡ ያሳ
ወቁ ፤ ዳዊት ፡ ያስደገሙ) ፤

መ) እንደ : ወላጆች : ሁነው : ያሳደጉ : ሞግዚቶችና : አስተያየት : የሚተርፉ :
በምክር : የሚደግፉ : አዛውንት :
ሠ) የክርስትና : አባት : እናት : የጡት : አባትና : እናት : ናቸው ።

ወንድም : የሚባሉ ፤

ሀ) የእናት : አባት : የአክስት : የአጎት : ልጅ : ከዚህም : በላይ : በጠቅላላው :
በዕድሜ : እኩያ : ከሆነ : የሥጋ : ዘመድ : ሁሉ :
ለ) አብሮ : አደግ : ጓደኛ : ባልንጀራ : ወዳጅ ።
እኅት : የሚለው : ቃል : ደግሞ : ወንድም : በሚለው : በሰጠው : ሕግ :
በአንስታይ : ይገባል ።
የጓደኛ : ስም : ያላወጡ : ባልንጀሮች : ጓዴ : ባልንጀር : ባልንጀሬ : እያሉ :
ሊጠራሩና : ሊጸጸፉ : ይችላሉ ።
አገባቡም : በሰዋስዎችን : የአክብሮት : ስም : በሚለው : ክፍል : የሰጠውን፣
የቤተ : ዘመድ : ዕንቅጥምጫ : ስምና : ቅጽል : ከተነጻጸረው : ጋራ : ይመሳሰላል ።

መ ጀ መ ሪ ያ ።

(ሀ) ለውድ : አባቱ : አቶ : እገሌ !
(ለ) ለፍቅርት : እኅቱ : ወይ/ እገሊት !
(ሐ) ለውድ : እናቱ : ወይ/ እገሊት !
(መ) ዘወትር : ለምትናፍቁኝ፣እኅቱ : አታዬ : እገሊት !
(ሠ) ለውድ : ወንድሜ : አቶ : እገሌ !
(ረ) ለፍቁር : ወንድሜ : አቶ . . . (ሰ) ለተወደድኸ : እኅቱ : ወይ/ እገሊት !

መ ራ ጸ ሚ ያ ።

ፍጹም : ታዛዥ : ልጅህ :
ናፋቂው : ልጅሽ :
ያንተው : ወንድም :

ከልብ : የማፈቅርሽ : ልጅሽ :
ዘለዓለም : ያንቺው :
ናፋቂ : ወንድምሽ : ወዘተ . ።

፩ ፤ የደኅነት : መግለጫ : ደብዳቤ ፤

ማንኛቸውም : ሰው : ዘመዶቹ : ይደነግጣሉ : ወዳጆቹ : ይሠጋሉ : ብሎ : ጤን
ነቱን : ለማስረዳት : ከላይ : ወደ : ተጠቀሱት : የሚጽፈው መልእክት : ሁሉ : የደኅን
ነት : መግለጫ : ይባላል ።

፩፤ በመምህርነት፡ ከአዲስ፡ አበባ፡ ወደ፡ ደሴ፡ የሄደ፡ ሰው፡ ፡ ጎጧ፡ ላለው፡ ፡
ባልንጆራው፡ የጻፈው፡ ደብዳቤ፤

መምህር፡ አካለ፡ ወልድ፡ ት/ ቤት፤
ደብረ፡ ቤቴል፡
ደሴ፡
ወሎ፡ ።

ነሐሴ፡ ፲፡ ቀን፡ ፲፱፻፶፮፡ ዓ. ም.

ለውድ፡ ወንድሜ፡ አቶ፡ አቻም፡ የለህ፡ ጌታሁን፡ !

ከተለያየን፡ እስከዛሬ፡ እንደምን፡ አለህልኝ፤ እኔ፡ አምላክ፡ ይመስገን፡ ደኅና፡
ነኝ። ከተለያየን፡ እስከ፡ ዛሬ፡ ይኸው፡ መንፈቅ፡ ሆነን፡ ። መጀመሪያ፡ ሀገሩን፡ እስክለም
ደው፡ በማለት፡ ጥቂት፡ ሳምንታት፡ አሳለፍሁ፤ በኋላ፡ ግን፡ እንተው፡ ቀድመህ፡
ትጽፍልኛለህ፡ በማለት፡ ስጠባበቅ፡ ቈየሁ።

ወሬ፤ ሀገሩ፡ በጣም፡ ተስማምቶኛል፤ ሰውንም፡ ለምጄዋለሁ፤ ከትምህርት፡
ቤቴ፡ አጠገብ፡ ቤት፡ ተከራይቼ፡ ገረድ፡ ቀጥሬ፡ እኖራለሁ። በዕረፍት፡ ጊዜዬም፡
መጠጥ፡ ከሚያመጣው፡ ብልጣናና፡ በሽታ፡ ለመዳን፡ ካዲስ፡ አበባ፡ ያመጣኋቸውን፡
መጻሕፍትና፡ ከዚህም፡ ካንዳንድ፡ ሰዎች፡ እየተዋሰሁ፡ አነባለሁ። ይህን፡
ደብዳቤ፡ ስትመልስልኝ፡ በሚቀጥለው፡ ስለ፡ ሰጧ፡ ሁኔታ፡ ስለ፡ ቦታው፡ አቀማ
መጥ፡ ስለ፡ ሀገሩ፡ ውበት፡ ትጽፍልሃለሁ።

በዐይኔ፡ ሥጋ፡ እየተያየን፡ ለመጨዋውት፡ ያብቃን፡ ።

ናፋቂ፡ ወንድምህ፡

ፊርማ፤

ላቀው፡ አሰግድ፡ ።

፪፤ ከአዲስ፡ አበባ፡ አሥመራ፡ በመኪና፡ የሄደ፡ ልጅ፡ ደኅና፡ መድረሱን፡
ለመግለጥ፡ ለእናቱ፡ የጻፈው፡ ደብዳቤ፡ ።

አድራሻው፡ ከላይ፡ እንዳየነው፡ ስለሆነ፡ ተእንግዲህ፡ ወዲህ፡ መመላለስ፡
ወረቀት፡ መፍጀት፡ መስሎ፡ ስለታየን፡ አልፈነዋል።

ጥቅምት፡ ፳፡ ቀን፡ ፲፱፻፶፮፡ ዓ. ም.

ለውድ፡ እናቴ፡ ወይዘሮ፡ ለምለም፡ በኀይሉ፡ !

ከተለያየን፡ እስካሁን፡ እጅጉን፡ እንደምን፡ አለሽልኝ፤ ካንቺ፡ እንደተለየሁ፡
ከጓደኞቼ፡ ጋራ፡ በተከራየሁት፡ መኪና፡ ሁኔ፡ ሀገር፡ እየጎበኘሁ፡ በእየከተማው፡
እያረፍሁ፡ ሲመሸም፡ ከጥሩ፡ ሆቴል፡ እያደርሁ፡ በደኅና፡ ያለምንም፡ ዕን
ቅፋት፡ አሥመራ፡ ገብቻለሁ። ጉዞዎችንም፡ እንደሚከተለው፡ ሲሆን፡ በጣም፡
አስደሳች፡ ነበር፤ ጥቅምት፡ ፲፪፡ ማክሰኞ፡ ለት፡ ካዲስ፡ አበባ፡ ተነሥ

ተን ፡ እግረ ፡ መንገዳችንን ፡ ዝነኛውን ፡ ገዳም ፡ ደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ ጐብኝ
ተን ፡ በስምንት ፡ ሰዓት ፡ ዐባይ፡በረሃ ፡ ገባነ።ወንዙ ፡ ጐርዶት ፡ የገባን ፡ ሊጠን ፡ ሆማ ፡
ገደል ፡ ግራ ፡ ቀኙን ፡ ገመገም ፡ ጋማት ፡ እያየን ፡ ካባይ፡ድልድይ ፡ ሳይታወቀን ፡ ደረ
ስን ። ከዚያም ፡ ከመኪናችን ፡ ወርደን ፡ ከድልድዩ ፡ ላይ ፡ ቁመን፡የገንገቡን ፡ ርዝመት፡
የወንዙን ፡ ስፋት ፡ የድልድዩን ፡ ጥንካሬና ፡ ውበት ፡ ዐየን ። ጓደኞቹ ፡ የውኃውን ፡
ጥራት ፡ የመልካውን ፡ ስፋት ፡ ለማየት ፡ በበሩ፡ሲወርዱ ፡ እኔ ፡ ግን ፡ አዞ ፡ ይበላኛል ፡
እናቱ ፡ ትቈጣኛለች ፡ ብዬ ፡ ካፋፉ ፡ ላይ ፡ ሁኔ ፡ ተመለከትሁ ፡ እንጂ፡አልወረድሁም ።

ያባይን ፡ ጐብኝት ፡ ከጨረስን ፡ በኋላ ፡ ጉዞዎችንን ፡ ወደ ፡ ጐጃም ፡ ጠቅላይ ፡
ግዛት ፡ ቀጠልን ፡ ደብረ ፡ ማርቆስ ፡ ገብተን ፡ አደርን ። ብዙ ፡ ባሕር ፡ ዛፍ ፡ አለበት ፡
እንጂ ፡ ከተማው ፡ መጠነኛ ፡ ነው ። በበነጋው ፡ ሁለት፡ሰዓት ፡ ሲሆን ፡ ደንበጫ ፡ ደረ
ስን ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የመሬቱ ፡ አለሳለስ ፡ የዛፉ፡ቅጠል ፡ የዕፀዋቱ ፡ ልምላሜ ፡ አእምሮ
ዬን ፡ ለዋወጠውና ፡ በደስታ ፡ ሰከርሁ ። ባልንጀሮቹም ፡ ይገርማል ! እንዲህም ፡ ያለ ፡
ሀገር ፡ አለ ፡ እንዴ ፡ እያሉ ፡ ይገረሙ ፡ ጀመር ። ነጂውም ፡ ተዉ ፡ ርግ ፡ በሉ ፡ ገና ፡
አረንዛው ፡ ዳዋት ፡ መጀመሩ ፡ ነውና ፡ አገው፡ምድርና ፡ ባሕር ፡ ዳር ፡ ሳትደርሱ ፡ የማ
ድንቅ ፡ ቃላችሁን ፡ አትጨርሱ ፡ እያለ ፡ ይበልጥ ፡ መኖሩን ፡ እየነገረ ፡ ያስጐመጀን ፡
ጀመር ። እውነትም ፡ ደንበጫን ፡ አልፈን ፡ እጅጋ ፡ በርሃ ፡ እንደ ፡ ገባን ፡ የወንዞቹን ፡
ብዛት ፡ የምንጮቹን ፡ ጥራት ፡ የሀገሩን፡ለምለምነት ፡ የዱሩን ፡ እንስሳና ፡ አውሬ ፡ የደ
ኑን ፡ መሀሊነት ፡ በእየሜዳው ፡ ያለውን ፡ ከብት ፡ ስናይ ፡ ጊዜ ፡ የምንናገርበት ፡ ቃል ፡
አጣንና ፡ እንዲያው ፡ ዕፁብ ፡ ድንቅ ፡ እያልን ፡ የማታ ፡ ማታ ፡ ባሕር ፡ ዳር ፡ ገባን ።

ከዚህ ፡ ስንገባ ፡ ግን ፡ ያንኑ ፡ የሆነ ፡ ያልሆነውን ፡ የምንቀባጥርበትን ፡ ቃል ፡
ከላይ ፡ በተጠቀሱት ፡ አውራጃዎች ፡ ስለ ፡ ጨረስን ፡ ያባይን ፡ ፋፋቴ ፡ የጣናን ፡ ስፋት፡
የከተማዋን ፡ አቀማመጥ ፡ እያየን፡እውነት ፡ ገነት ፡ የምትባለው ፡ በመጻሕፍት ፡ የምት
ነገረው ፡ ቦታ ፡ ይህችን ፡ ትመስል ፡ ይሆን ! እያልን ፡ እናሰላስል ፡ ገባን ። እንዲያው ፡
ዐይን ፡ ዐይናችንን ፡ አፍጠን ፡ አፍ ፡ አፋችን ፡ ዘግተን ፡ በጣና ፡ ዳር ፡ ለዳር ፡ ስንናፈስ፡
ከጓደኞቹ ፡ አንዱ ፡ አነሣና ፡ አሁን ፡ እኮ ! ይህችን ፡ አገር፡ያላየ ፡ ሁሉ ፡ እግዚአብሔር ፡
ጥሩ ፡ ሀገር ፡ መፍጠር ፡ መቻሉን ፡ ሳያውቅ፡ነው ፡ የሚሞት ፡ ቢል ፡ ካፋ፡ቀበል ፡ አድር
ገን ፡ ሁላችንም ፡ አዎን ! አዎን ! አልነው።እውነትም፡ባሕር ፡ ዳር፡ገነት ፡ ናት ፤ እንዳት
በርድ፡ቁላ ፡ ስትሆን ፤ እንዳትሞቅ ፡ ደግሞ ፡ የጣና፡ባሕር፡ነፋስ ፡ አየሩን ፡ እየላከ ፡ እሻ !
ሩሩ ! ሲል ፡ ይኖራል ። እኛም ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ አድረን ፡ እንሄዳለን፡ብለን ፡ ያቀድነውን ፡
ትተን ፤ በፍቅሯ ፡ ታስረን ፡ ሦስት ፡ ቀን ፡ ሰነበትን ። በመጨረሻው ፡ ጦነን ፡ እንደያ
ዘው ፡ እየዞርን ፡ እያየን ፡ ባሕር ፡ ዳርን ፡ ትተን ፤ ጣናን ፡ በጐኖችን ፡ አድርገን ፡ የጐረጥ፡
እየተመለከትን ፡ ከዝነኛው ፡ የመካከለኛው ፡ ዘመን ፡ የኢትዮጵያ ፡ መናገሻ ፡ ጐንደር፡
ገባን ። በዚህም፡ሀገራችንን ፡ የሚያከራ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገሥተ ፡ ነገሥት ፡ ዘመን ፡ የተ
ሠሩ ፡ ግንቦች ፡ ዐየን ፤ አብዛኞቹን ፡ ፎቶግራፍ ፡ ስላነሣኋቸው ፡ ስመጣ ፡ አሳይሻለሁ ።
የዚህን ፡ ከተማ ፡ ጐብኝትና ፡ ጥናት ፡ እንደ ፡ ጨረስን ፡ ጉዞአችንን ፡ ወደ፡ሰሜን ፡ አመ

ራንና ፡ ዳባትና ፡ ደባርቅ ፡ የሚባሉትን ፡ ሁለት ፡ ከተሞች ፡ አልፈን ፡ የሊማሊሞን ፡ በረሃ ፡ ጀመርነው ። የዚህ ፡ በረሃ ፡ ሊጠንና ፡ ጋማት ፡ በዐይን ፡ እንጂ ፡ በወረቀትና ፡ በጽሕፈት ፡ ተገልጦ፡ሊረዳ ፡ አይቻልም ። በዚህ፡ላይ ፡ የመኪና ፡ መንገድ ፡ መሠራቱ ፡ በጣም ፡ ይገርማል ፤ የሠራውም ፡ የወንድ ፡ ወንድ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ። በረሃውን ፡ ጨርሰን ፡ ተከዜን ፡ ተሻገረን ፡ ዕለቱን ፡ ከዝነኛዬቱ፡ጥንታዊት ፡ የኢትዮጵያ ፡ መናገሻ ፡ ከተማ ፡ አኩስም ፡ ገባን ። በክርስቶስ ፡ ልደት ፡ አካባቢ ፡ የተሠሩትን ፡ በዓለም ፡ የታወቁትን ፡ ረጃጅም ፡ ሐውልቶች ፡ እየዞርን ፡ ተመለከትን።ከእነዚህም ፡ ትንንሾቹ ፡ እንደ ፡ ቆሙ ፡ ሲገኙ ፡ ታላላቆቹ ፡ ደግሞ ፡ ወድቀዋል።ከሁሉም ፡ የሚገርመኝ ፡ በዚያ ፡ ከባድ ፡ ሸክም፡ማንሻ፡በሌለበት ፡ ዘመን፡እንዴት፡ሁነው፡መጀመሪያ፡እንደ፡ቆሙ ፡ ሳስብ ፡ ነው።በጽሑፍ ፡ የማያልቅ ፡ በቃል፡የሚነገር ፡ ብዙ፡ታሪክ፡በዚች ፡ ከተማ ፡ አለ ።

ስላኩስም ፡ ሳሰላስል ፡ መምህራ ፡ አኩስምን ፡ ያላየ ፡ ኢትዮጵያን ፡ አያውቅም ፤ ኢትዮጵያዊ ፡ ሆኖ ፡ ላሊበላን ፡ ያላየ ፡ ግን ፡ ጭንጋፍ ፡ ወይም ፡ የዱር ፡ እንስሳ ፡ ነው ፡ ያለው ፡ ትዝ ፡ አለኝና ፡ ላሊበላን ፡ በእግራም ፡ ሆነ፡በኩብት ፡ ሳላየው ፡ አልመለስም ፡ ብዬ ፡ ቃል ፡ ገባሁ ።

ካኩስም ፡ በኋላ ፡ ዐድዋንና ፡ የሐን ፡ ጐብኝተን ፡ በመንደፈራ ፡ አድርገን ፡ አሥመራ ፡ ገባን ። ይህች ፡ ከተማ ፡ በጣም ፡ ጥሩ ፡ ናት ። በእንግሊዝ ፡ ይዞታ ፡ በነበረችበት ፡ ጊዜ ፡ የሚያውቋት ፡ ሰዎች ፡ ኤርትራ ፡ ከእናት፡ሀገሩዋ ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ጋራ ፡ ከተቀላቀለች ፡ ወዲህ ፡ ከመቶ ፡ አምሳ ፡ ጨምራለች፡ይላሉ ። እውነትም ፡ ይህ ፡ ይህ ፡ አሁን ፡ ነው ፡ የተሠራ ፡ እያሉ ፡ እያዞሩ ፡ አሳዩን ። እኔ፡እንደምገምተው ፡ ለሌሎችም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ከተማዎች ፡ ምሳሌ ፡ ለመሆን ፡ የምትችል ፡ ናት ።

ከዚህ ፡ የቀረውንና ፡ ተእንግዲህ ፡ የማየውን ፡ በሚቀጥለው ፡ ደብዳቤዬ ፡ እጽፍልሻለሁ ። ስለኔ ፡ አታስቢ ፤ ነጂው ፡ አስተዋይ ፡ ስለ፡ሆነ ፡ ቀስ ፡ ብለን ፡ ባርባ፡በሠላሳ ፡ ሲሆን ፡ የምንሄደው፡ከዘወርዋራ፡መንገድ፡ላይ፡ደግሞ፡ጥሩንባ፡እየነፋን፡ነው፡የምንፋስስ ። እስከዚያው ፡ ደኅና፡ቈይኝ፡እያልሁ ፡ በእግረ ፡ ሳሊና ፡ መጥቼ፡ጐልበትሽን ፡ እስማለሁ ።

ከልብ ፡ የምናፍቅሽ ፡ ልጅሽ ፡

ፌ ር ማ ፡

መቅጫ ፡ ዓለማየሁ ።

፫) ባጭር ፡ ለመጻፍም ፡ የሚከተለውን ፡ ይመለከታል ።

ከአዲስ ፡ አበባ ፡ ጁማ ፡ ባውቶቡስ ፡ የሄደ ፡ ለወንድሙ ፡ የጻፈው ፤

መስከረም ፡ ፲፰ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፯ ፡ ዓ. ም.

ለውድ ፡ ወንድሜ ፡ አቶ ፡ ተስፋ፡ዘለዓለም ፤

ከተለያየን ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ እንደምን ፡ ውለህ ፡ አድረህልኛል ፡ ትላንት ፡ አንተ ፡ ሸኝተሽኝ ፡ ካውቶቡስ ፡ እንደገባሁ ፡ አንድ ፡ ጨዋታ ፡ ወዳጅ ፡ ስብቅል ፡ ሰው ፡ አግኝቼ ፡ ከሱ ፡ ጋራ ፡ እየተጫወትሁ ፡ ሳይታወቀኝ ፡ ጁማ ፡ በ፲ ፡ ሰዓት ፡ ገባሁ ።

ወዲያውም ፡ ዘመዶቻችን ፡ ከጣቢያው ፡ ቁይተው ፡ ተቀበሉኝና ፡ ትንሽ ፡ ዐረፍ ፡ ብዬ ፡
 ቡና ፡ እንደ፡ጠጣሁ ፡ ከተማዋን ፡ እያዞሩ ፡ አላዩኝ ፤ በጣም ፡ ደስ ፡ ትላለች ፤ ነገ ፡ ወደ ፡
 ጎጆብ ፡ እንሄዳለን ፡ ብለናል ። ዘመዶቻችን ፡ ሁሉ ፡ ደኅና ፡ ናቸው ። ሰላም ፡ ይሉሃል ።
 ከዚህ ፡ የቀረውን ፡ ግን ፡ ስመጣ ፡ በቃል ፡ እንጫወውተዋለን ። እስከዚያ ፡ ደኅና ፡ ሁን ።

ናፋቂ ፡ ወንድምህ ፡

ፊ ር ማ ፡

መንግሥቱ ፡ ዘለዓለም ።

መል መጃ ፡ ህግጌ ።

በሚከተሉት ፡ አርእስት ፡ ደብዳቤ ፡ ጻፍ ።

ሀ) አጎቶህ ፡ ከሐኪም ፡ ቤት ፡ ደኅና ፡ መውጣቱን ፡ ላክሱህ ፡ ግለጥ ።

ለ) ለጦርነት ፡ የሄደው ፡ ወንድምህ ፡ ደኅና ፡ መመለሱን ፡ ለእናትህ ፡ ግለጥ ።

ሐ) ለትምህርት ፡ ወደ፡ውጭ ፡ ሀገር፡ተልከህ፡በደኅና፡መድረስህን፡ላባትህ፡ጻፍ ።

፪ ፡ የዓመት ፡ በዓል ።

ክብረ ፡ በዓል ፡ ሲደርስ ፡ እንኳን ፡ ለዚህ ፡ አደረሰህ ፡ በማለት ፡ ደስታን ፡ ለመ
 ግለጥ ፡ የሚጻፍ ፡ መልእክት ፡ የዓመት ፡ በዓል ፡ ይባላል ።

ለብዙዎቹ ፡ በዓላት፡የተለየ፡ሰላምታና፡የመልካም ፡ ምኞት፡መግለጫ ፡ አላቸው ።

ለዐውደ ፡ ዓመት ፡ (ቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ የዘመን ፡ መለወጫ) ።

ሰ ላ ም ታ ፡

ሀ) ዕንቁጣጣሽ !

ለ) እንኳን ፡ ከዘመን ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ አሸጋገረዎ ! (እንደ ፡ ጾታውና ፡ እንደ ፡
 ክብሩ ፡ ቁጥሩ ፡ አሸጋገረ ፡ — ህ ፡ ሽ ፡ — ዎ ፡ አሸጋገራችሁ ፡) ይላል ።

ሐ) እንኳን ፡ ከዘመን ፡ ወደ ፡ መዘን ፡ በደኅና ፡ አሸጋገረዎ !

መ) እንኳን ፡ ከዘመን ፡ ዮሐንስ ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ ማቴዎስ ፡ በደኅና ፡ አሸጋገረዎ!

መ ደ ም ደ ሚ ያ ፡

ሀ) ሐዲሱን ፡ ዓመት ፡ ዘመን ፡ ሰላም ፡ ያድርግልዎ !

ለ) ከዘመን ፡ ማቴዎስ ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ ማርቆስ ፡ በደኅና ፡ ያሸጋግርዎ !

ዘመን ፡ ማቴዎስ፡ ማርቆስ ፡ ብሎ ፡ ከመናገር ፡ በፊት ፡ የዘመኑ ፡ ወንጌላዊ፡ማን ፡
 እንደ፡ሆነ ፡ ማወቅ ፡ ያስፈልጋል ። እሱም ፡ በሦስት ፡ ዘዴ ፡ ሊታወቅ ፡ ይችላል ።

፩) ጠይቆ ፡

፪) በአማረኛ ፡ ከሚታተሙት ፡ ዘመን ፡ መቀጠሪያዎች ፡ አንዱን ፡ ዐይቶ ፡

፫) ዓመተ፡ምሕረቱን ፡ ለ4 ፡ አካፍሎ ፡ 1 ፡ የተረፈ፡እንደ ፡ ሆነ ፡ ማቴዎስ ፡ 2 ፡

ማርቆስ ፡ 3 ፡ ቃሉስ ፡ ሙሉ ፡ ሲሆን ፡ የሐንስ ፡ ይሏል ። ለምሳሌ ፡ 1957 ፡

ባ4 ፡ ብናካፍለው ፡ 1 ፡ ይተርፋል ። ስለዚህ ፡ ከርሞ ፡ ማቴዎስ ፡ ነው ። ተራቸ

ውም ፡ ልክ ፡ እንደ ፡ ወንጌሉ ፡ አጠራረዝ ፡ ማቴዎስ ፡ ማርቆስ ፡ ሉቃስ ፡ የሐንስ ፡ ነው ።

በነጠላ ፡ ወንጌላዊ ፡ በብዙ ፡ ወንጌላውያን ፡ ይባላሉ ።

የዐውደ ፡ ዓመት ፡ ደብዳቤ ፡ ምሳሌ ፤

ዕ ን ቊ ጣ ጣ ሽ !!!

መስከረም ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፯ ፡ ዓ. ም.

፩ ፤ ለውድ ፡ አባቴ ፡ አቶ ፡ እስከዚያ ፡ ጌታነህ ፤

እንኳን ፡ ከዘመነ ፡ የሐንስ ፡ ወደ ፡ ዘመነ ፡ ማቴዎስ ፡ አሸጋገረህ ፡ እያልኩ ፡ ከና
ፍቆት ፡ ሰላምታ ፡ ጋራ ፡ ደስታዬን ፡ ከገለጥሁ ፡ በኋላ ፡ የሚመጣውንም ፡ ዓመት ፡ የሰላ
ምና ፡ የጤና ፡ ዘመን ፡ እንዲያደርግልህ ፡ ጥልቅ ፡ ምኞቴን ፡ አቀርባለሁ ።

ናፋቂ ፡ ልጅህ ፡

ፊርማ ፡

ደስ ፡ አለኝ ፡ እስከዚያ ።

፪ ፤ ዕ ን ቊ ጣ ጣ ሽ !!!

ኳጉሜ ፡ ፬ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፯ ፡ ዓ. ም.

ለክቡር ፡ የወለጋ ፡ ጠቅላይ ፡ ግዛት ፡ ጠቅላይ ፡ ገዥ ፡

ራስ ፡ እገሌ ፡

ክቡር ፡ ሆይ ፤

እንኳን ፡ ከዘመን ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ አሸጋገረዎ ፡ እያልሁ ፡ ደስታዬን ፡ ገልጼልኩ ፡
ቼሩ ፡ አምላክ ፡ ሐዲሱን ፡ ዓመት ፡ ደግሞ ፡ ዘመነ፡ሰላም ፡ ወጥዷል ፡ እንዲያደርግልዎ፡
እየተመኘሁ ፡ በትሕትና ፡ እጅ ፡ እንሣለሁ ።

ፍጹም ፡ ታዛዥዎ ፡

ፊርማ ፡

ፊታውራሪ ፡ እገሌ ።

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጻፉት ፡ ደብዳቤዎች ፡ መልስ ፡ እንኳ ፡ አንተንም ፡ ብሎ ፡
ይጀምርና ፡ እንደሚከተለው ፡ ይሆናል ።

መስከረም ፡ ፳ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፯ ፡ ዓ. ም.

ለውድ ፡ ልጄ ፡ ደስ ፡ አለኝ ፡ እስከዚያ !

ለዕንቁጣጣሽ፡ የጸፍህልኝ ፡ ደብዳቤ ፡ ደረሰኝ ። እንኳን ! አንተንም ፡ ከዘመን ፡ ወደ ፡ ዘመን ፡ አሸጋገረህ ፤ ለቅዱስ ፡ ዮሐንስ ፡ የላክሁልህ ፡ ገንዘብና ፡ ስጦታም ፡ እስካሁን ፡ እንደሚደርስህ ፡ አምናለሁ።የሚመጣውን ፡ ዓመት ፡ የእድገትና ፡ የትምህርት ፡ ዘመን ፡ ያድርግልህ ።

አፍቃሪ ፡ አባትህ ፡

ፊርማ ፡

ደስ ፡ አለኝ ፡ እስከዚያ ።

ለ መ ስ ቀ ል ፤

እንኳንም ፡ ለብርሃነ ፡ መስቀሉ ፡ አደረሰዎ ! (እንደ ፡ ጾታው ፡ - - - -)

ለልደትና ፡ ለጥምቀት ፡

እንኳን ፡ ለክብረ ፡ ልደቱ ፡ አደረሰዎ !

እንኳን ፡ ለክብረ ፡ ጥምቀቱ ፡ አደረሰዎ !

ለ ት ጌ ሣ ኤ ፤

እንኳን ፡ ለብርሃነ ፡ ትንሣኤው ፡ አደረሰዎ !

እንኳን ፡ ጾመ ፡ ልጓሙን ፡ ፈታልዎ !

ለተቀረው ፡ ክብረ ፡ በዓል ፡ ግን ፡ እንኳን ፡ ከዚህ ፡ አደረሰዎ ! ነው ።

ከዘመን ፡ መለወጫ ፡ በቀር ፡ ለሌሎች ፡ [በዓላት ፡ አደረሰህ ! አደረሰሽ ! አደረሰዎ ! አደረሳችሁ ! ነው ፡ የሚባል ።

መ ደ ም ደ ሚ ያ ፤

ከዮሐንስ ፡ በቀር ፡ ለተቀሩት ፡ በዓላት ፡ መደምደሚያ ፡

ሀ) ከርሞ ፡ ይህን ፡ ጊዜ ፡ በደኅና ፡ ያድርስዎ !

ለ) የከርሞ ፡ ሰው ፡ ይበልዎ !

ሐ) በዓሉ ፡ በዝክር ፡ ስም ፡ በድግስ ፡ እንደሆነ ፡ የተከበረው ፡ የፈጣሪ ፡ በዓል ፡ ሲሆን ፡ ራሱ ፡ የጸድቃን ፡ የሰማዕታት ፡ የመላእክት ፡ በዓል ፡ ሲሆን ፡ በዘርፍ ፡ እየተጠሩ ፡ የከርሞ ፡ ሰው፡ይበልህ ፡ ይባላል ። ም. መድኃኔዓለም ፡ (ኢየሱስ ፡ ሥላሴ ፡ እግዚአብሔር፡አብ ፡ አምላክ ፡ ሚካኤል ፡ አምላክ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ወዘተ.) የከርሞ ፡ ሰው ፡ ይበል—ህ ፡ (—ሽዎ ፡ —አችሁ.) ።